ԻՐ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5869 — 10/23 ՄԱՅԻՍ 1905 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 18 ՊԷՊԻԼԷՎԼԻ 1323 — ԻՐ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5869

درعادت غازته ادارهسنه ﴿ آره‌وك ﴾ غازته‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պիտի է ուղղի
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերագրուի

Ծանուցմանց համար պիտի է դիմել ադպահի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՊԱԳԱՅ ԿՂԵՐԱՆՈՑ

Սիսի Ժառանգաւորաց վարժարանը, որուն նախնական կոչմակերպութեամբն ալ կը զրաւէր Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը՝ իր Աթոռը վերադառնալէն ի վեր, տեղեկութիւններ պիտի բացուի վերջնապէս, եւ անոր յարատեւութիւնը ապահովելու համար նիւթապէս օժանդակելու խոստումներ եղած են։

Կրթասիրական նպատակի այս խոստումները նոր չեն։ Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսն կոչեր կ'ուղղէր այլեւայլեան ժամանակ արուեցան ունեւոր դասակարգի պատկանող անհատներու կողմէ եւ ի դարձին Կիլիկիա՝ Ն. Ամենապատուութիւնը համանման խոստումներ ընդունեց նաեւ տեղացի բարեկիրթ ազգայիններէ, թէեւ սակաւութիւն։ Անշուշտ պիտի իրականանան ասոնք։

Այդ ժառանգաւորաց վարժարանին ունենալիք կարեւորութիւնը ըմբռնելու համար, հարկ է ալքի առնել բերել Կիլիկիոյ թեմերուն ընդարձակութիւնը եւ փոխադարձաբար փոքրիկ թիւը այն միաբանութեան զոր Ս. Կաթողիկոսը ունի իր տրամադրութիւնը ներքեւ, անոնց ալ մէկ մասին պէտք ունենալով աթոռանիստ մայրավանքին մէջ, հոգեւոր եւ վարչական զանազան պաշտօններու համար։ Երկու ծերունի միաբաններ վախճանեցան յաջորդաբար եւ մէկ քանի ծերունի եկեղեցականներ ալ գործոն վիճակի մէջ չեն կրնար գտնուիլ՝ իրենց լաւագոյնս տարիքին բերմամբ։ Այնպէս որ, չա՛ս տոմնոփ թիւով վարդապետներ կան այսօր Կիլիկիոյ մէջ, որոնք հերթաբար աշխատութիւնը կը նուիրեն՝ հովուական պաշտօնները լրացնելու համար։

Բայց եկեղեցականի պէտքը միայն պէտք է՝ Կիլիկիոյ թեմերուն մէջ, եւ ոչա՛ այդ պէտքը լրացնելու տոմնուած է Սիսի Ժառանգաւորաց վարժարանը։ Հոն պիտի հասնի ուսման բաւականաչափ պաշարով օժտուած կղերական դաս մը, տեղացի ուսանողներէ կամ ժառանգաւորներէ կազմուած, որոնք պիտի երթան ուր որ կոչուին պաշտօնավարել Կիլիկիոյ մէջ, մինչ այսօրուան Կիլիկեցի երիտասարդ վարդապետները մինչեւ այն տարին քիչ մը տարիքին առած՝ եպիսկոպոսական տաճիանի բարձրացած պիտի ըլլան, իրենց արդի քարոզչական ու չրջուն հովուական պաշտօնները թողլով այդ նորընծայ վարդապետներուն։ Այն տարին, Կիլիկիոյ մէջ չպիտի գտնուի թեմ մը, վանք մը, հօտ մը, որ մնայ առանց հովիւի եւ Ս. Կաթողիկոսը իւրովի գոհունակութեամբ պիտի տեսնէ ու վայելէ իր հիմնած կղերանոցին արդիւնքները։

Վարժարանի մը հաստատումը, մանաւանդ վանական վարժարանի մը, այն կարգի հարիւր ձեռնարկներէն է որոնց չատ խօսեցնել չի։ տար իրենց վրայ ու հաստարքաութիւն չեն չարժեր, մանաւանդ երբ դրամական լայն միջոցներով ու հաստատուն եկամուտներով չապահովուիր ապագան։ Ու, նաեւ ազգ մը՝ նոր կամ, նաեւ արժանի չէ հանրային օժանդակութեան։ Մէկ-երկու դասարան դրատեղիներով, մէկ-երկու ննջարան, սեղանատուն մը եւ քանի մը ուսուցիչներ. ուրիշ ոչինչ։ Այս ամենապարզ երեւոյթը քիչերու մտանէ կուտայ թէ կրօնական գործը, որ պիտի կատարուի այդ անչուք լարկին տակ, բնաւ չի համեմատիր նիւթականին հետ. եւ ժամանակ անցնելէն առաջ է որ, երբ անդրանիկ չրջանաւարտներու կամ սրեղանարու խումբ մը կը թողուս այդ լարկը, եկեղեցական ասպարէզը ընդգրկելու, վարդապետ ձեռնադրուելու համար, ու տակաւ տակաւ օգտակար կը դառնայ իր քարոզութիւններովը, գրքուածքներովը, հովուական գործունէութեամբը, այն տեսնելու միայն հանրային ուշադրութիւնը նոր համակրանքով մը կը սեւեռի դէպ ի կղերանոցը, ուսկից ելած են անոնք եւ կըզգայ թէ իրական արդիւնք մը տուած է այդ հաստատութիւնը։

Այս զգացումը պիտի տեսնենք, Սիսի Ժառանգաւորաց վարժարանին համար։ Այսօր, տակաւին հեռուն մը միայն կը ներկայացնէ անիկա մեր աչքին, թէեւ լուրջ խորհրդածութիւն մը բաւական պիտի ըլլայ հիմակուց անդրադարձնել մեզ անոր օգտակարութիւնը վրայ։

Կիլիկիոյ Ժառանգաւորաց վարժարանին մասնաւոր բացման առթիւ՝ ծանուցուցաս թէ Ս. Կաթողիկոսը պատրաստակամութիւն յայտներ է ինքը տանձնելու կրօնի դասաւանդութիւնը այդ վարժարանին մէջ, ինչ որ հաւատք մը են այն գործարանքին դէր Ն. Ամենապատուութիւնը կը տաւ իր հիմնած այդ հաստատութեան նկատմամբ, իր կաթոլիկական ծանրագրող վիճակին մէջ դատարանի պաշօն մը ալ առնելով իր վրայ,—ինչ որ եղակաս օրինակ մը է ուշխատութեան ու խանարհամտութեան որ մեծագոյն պիտի ազդէ իր տաներուն որոնց ու մարդիկ վրայ։

Տ. Ա.

ՄԻԱՄԻՏ ԽՕՍՔԵՐ

(ԱՏԱԲԱԶԱՐԻ ՃԱՄԲՈՎ)

—Ե՞րբ պիտի կարդանք ձեր նօթերը Ատաբազարի վրայ, կը հարցնէր ասկեղ ամիս մը առաջ նորասոյ բարեկամներէս մէկը։

—Երբո՛ւ, պատասխանեցի լակոնիկան կերպով։

Մարդը զարմացումէ զարմացում դիտցաւ, ու իրաւունք ունէր. այնքան վարժուած են նօթեր կարդալու, քաղաքը այցելող լանձնակատարի մը, գաղթերի մը կամ յօդուածի մը պէտք չունցող մարդու մը կողմէ, որ չեն կրնար ըմբռնել թէ, ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ, մէկը, բան մը չի գրեր, նոր տեսած մէկ տեղին վրայ։

Իրաւ է, ուրիշներ կրնան գրել, չորս օր կենալով, կրնան քաղաքի մը կրթական, եկեղեցական ու տեսարժան վիճակին վրայ տիւնակներ լեցնել, բայց սարսափազդու է որ, ամէն մարդ նոյն տարիճան խնայցի չէլար. եւ սոյր համար ոչ ոք լանցաւոր է։

Ու լսա՛ւ, սա՛ ալ գիտցէք որ, յօդուած գրելը տեսակ մը հիւանդութիւն է. ու մէկը որ սոյր միքրոպը գտնուի, ալ հոգ մի ընէք, ո՛վ դուք որ կը սառուպիք տեսնամ, տեղի ու ծնօտ փրցնող յօդուածներ կարդալէն, գլուխիդ հոնդեռ պիտի մնայ։

Ներցեցէք որ, ձեզի ըսեմ թէ ինչ՝ւ, հակառակ նորասոյ բարեկամիս թախանձանքներուն, յայտնիի պատճառը, Ատաբազարի վրայ նօթեր չգրելու։

—Բայց պատճառը... կ'ըսէր, տղերաղ չեյա մը դնելով հարցումին մէջ։

—Պատճառը... չեմ կրնար ըսել։

Ու հակառակ մէկ հոգիի մը ըսել չնամարձակելու, այսօր բաւէ ի բաց կրնամ կոր ըսել, քանի որ օրեր ունիմ որ «Մարդավայ» կը նեռամ, Ար. Այվազոնը գենէ վեր (1 տանթիկրա՝ զերոյեն վեր) չարձրացաւ։ Ցուրաքի կը նեղուէին նոյն իսկ ոնեռանիներու մէջ եւ վառարանին չուրջը՝ տասը տանչափ հեռու։ Զերմութիւնը բալորովին կը կորուէր։ Այսպէս լաւագոյն տեղը տրուած էր նորածին աղուն, որուն օրորոցը կ'օրրին ամէն տնոնք որոնք կարդալ կը մտանային վառարանին։ Բացարձակ կերպով արգիլուեցաւ դուռ կամ պատուհան բանալը, օրալհեռ չգին, որոնցերուն մէջ խառցած, ձիւնի պիտի փոխուէր ճմարատպէս։ Արդէն իսկ, ներքնայարկերուն մէջ, մարդոց չնչառութիւնը նոյն երեւոյթը տալ կը բերէր։ Ամէն կողմէ խալ պայթիւններ կը լսուէին, որոնք զարմանք կը պատճառին այդ կլիմաներուն տակ առաջ եկած երեւոյթներուն ոնվարժ եղողներուն։ Տան մէկնոյնները կաղմող ծառի տրմատներն էին որ կը ճաքնային ցուրտին ազդեցութեան տակ։ Ըմպելիներու պաշարը, գինիի ու ճին, չանմարանին մէջ պահուած, հատարակաց տարը իլուցուեցաւ, որովհեռ ամրողջ ոգին կեդրոնացած էր չիներուն խորը։ Գարեկուրը, եղեւինի մասաղ բարանակներով չինուած, տաեւլուն պէս պիտի պայթեցնէր տակառները։ Բոլոր հաստատուն մարմինները, քարացած ըլլալնուն համար, ջերմութեան թափանցումին կը դիմադրէին։ Փայտը դժուարաւ կը վառէր, ու ձէրբը Հալպէն հարկադրուեցաւ մեծ քանակութեամբ ծովափէն իւղ ապառել, վառարանը հրահրելու համար։ Բարեբախտաբար՝ ծխնելոյզները լաւ կը քաշէին եւ անհաճոյ բարեւամ մը չէր ղղայուեր տունին մէջ։ Բայց դուրսը մինչեւ հեռուն Ֆոլ-Էսբերանի գոյութիւնը կը մատնուէր կծու եւ դարչնագոյն ծուխերուն պատճառաւ։ Վառարանի հաստատութիւններու կարգը կարելի էր դասել այդ ընդարարանը։

Դիտելի պարագայ մըն էր այն ծայրագոյն ծարաւը զոր ամէն ոք կը զգար այդ սառուցեալ ցուրտին մէջ։ Արդ՝ զովանալու համար՝ տառերը մէկտ հալեցնելու էր վառարանին քով, որովհեռ տառերը աղատա էին ու այդ վիճակին մէջ չէր կարելի կալ տալ։ Ուրիշ պարագայ մըն ալ կը ներկայանար, այն է թարմութիւնը, որուն դէմ հակադրելու յարդոր կը կարդար տեղակալը։ Ոմանք չէին կրնար յաղթել այդ քիչութեան։ Տիկին Բոլինա Պէրնէթ մէկտ որի, իր խորհուրդներով, թեզնէր տակառները։ Բոլոր հաստատուն մարմինները, քարացած ըլլալնուն համար, ջերմութեան թափանցումին կը դիմադրէին։ Փայտը դժուարաւ կը վառէր, ու ձէրբը Հալպէն հարկադրուեցաւ մեծ քանակութեամբ ծովափէն իւղ ապառել, վառարանը հրահրելու համար։ Բարեբախտաբար՝ ծխնելոյզները լաւ կը քաշէին եւ անհաճոյ բարեւամ մը չէր զգայուեր տունին մէջ։ Բայց դուրսը մինչեւ հեռուն Ֆոլ-Էսբերանի գոյութիւնը կը մատնուէր կծու եւ դարչնագոյն ծուխերուն պատճառաւ։ Վառարանի հաստատութիւններու կարգը կարելի էր դասել այդ ընդարարանը։

Դիտելի պարագայ մըն էր այն ծայրագոյն ծարաւը զոր ամէն ոք կը զգար այդ սառուցեալ ցուրտին մէջ։ Արդ՝ զովանալու համար՝ տառերը մէկտ հալեցնելու էր վառարանին քով, որովհեռ տառերը աղատա էին ու այդ վիճակին մէջ չէր կարելի կալ տալ։ Ուրիշ պարագայ մըն ալ կը ներկայանար, այն է թարմութիւնը, որուն դէմ հակադրելու յարդոր կը կարդար տեղակալը։ Ոմանք չէին կրնար յաղթել այդ քիչութեան։ Տիկին Բոլինա Պէրնէթ մէկտ որի, իր խորհուրդներով, թեզնէր տակառները։ Բոլոր հաստատուն մարմինները, քարացած ըլլալնուն համար, ջերմութեան թափանցումին կը դիմադրէին։ Փայտը դժուարաւ կը վառէր, ու ձէրբը Հալպէն հարկադրուեցաւ մեծ քանակութեամբ ծովափէն իւղ ապառել, վառարանը հրահրելու համար։ Բարեբախտաբար՝ ծխնելոյզները լաւ կը քաշէին եւ անհաճոյ բարեւամ մը չէր զգայուեր տունին մէջ։ Բայց դուրսը մինչեւ հեռուն Ֆոլ-Էսբերանի գոյութիւնը կը մատնուէր կծու եւ դարչնագոյն ծուխերուն պատճառաւ։ Վառարանի հաստատութիւններու կարգը կարելի էր դասել այդ ընդարարանը։

Դիտելի պարագայ մըն էր այն ծայրագոյն ծարաւը զոր ամէն ոք կը զգար այդ սառուցեալ ցուրտին մէջ։ Արդ՝ զովանալու համար՝ տառերը մէկտ հալեցնելու էր վառարանին քով, որովհեռ տառերը աղատա էին ու այդ վիճակին մէջ չէր կարելի կալ տալ։ Ուրիշ պարագայ մըն ալ կը ներկայանար, այն է թարմութիւնը, որուն դէմ հակադրելու յարդոր կը կարդար տեղակալը։ Ոմանք չէին կրնար յաղթել այդ քիչութեան։ Տիկին Բոլինա Պէրնէթ մէկտ որի, իր խորհուրդներով,

—Ծո՛, միւսը, ... «բախ»ն «ճուրմ»ով կը խմես, չէ՞ նէ «ճուրմ»ը...

Քանի մը օր ալ, եթէ անցնէր, սպասելաբար զիս «լեմոնակոլեւսկոյ» պիտի տանէին...

Ու առաջ մըն ալ, կամցուկ մը չունցի, ու եկայ իմ սիրական Բերան։

Ահա, այն օրէն ի վեր, բարեկամներ, ո՛չ օրի կը խմեմ եւ ոչ ալ գանուած տեղիս վրայ յօդուած կը գրեմ. իրաւունք չունի՞մ...

ՌԱՄԷԼԻԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԵՐ

ԵԴԻՊՈՍԻ ՆՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

Եգիպտոսի Դաւառական ժողովը, անցեալ շաբաթ, նիստ գումարելով ազգային Առաջնորդարանին մէջ, յաղթ ընտրութիւն մը կատարեց, յանձին Տ. Մկրտիչ Ծ. վարդապետ Ազաւնունիի, ինչպէս ծանուցած էր առաջին անգամ Արեւելք, սեղեկանալով իր Թաթանցին, որ գնահատելի փափկասութիւնը կ'ունենայ ազգային կարեւորագոյն լուրերը ժամ առաջ հաղորդելու։

Եգիպտահայ Թեմը՝ ինքնին՝ թէեւ հարուստ ու կարեւոր թեմ մը, բայց իր վարչական եւ եկեղեցական գործերը վարուց անկերպարան վիճակի մէջ մնացեալ են։ Դժբաղդաբար ուրիշ ծանր հանգամանք մը առաջ հանդուցեալ Տ. Յովսէփ Սրբազանի թաղ պաշտօնավարութեան պատճառաւ։

Իրաց այս վիճակին մէջ՝ Տ. Այվազեան եպիսկոպոսի մահէն լետոյ՝ Եգիպտահայ դաղութը պէտք ունէր վարչական եւ լեզուական Առաջնորդի մը, զոր ազգային Դաւառական ժողովը չէր կրնար ընդհանուր ընտրել, անգամ մը եւս դառն յուսախաբութեան չմատնուելու համար։

Եգիպտահայերը չատ լաւ ըրին իրենց առաջնորդական աթոռին բաղձացող եպիսկոպոսներէն ո՛չ մէկը ընտրելով։ Եգիպտահայոց համար, ինչպէս ըսինք, պէտք էր աչխատաբեր ու վարչական եկեղեցական մը, հարթելու համար անդորդ եկեղեցական եւ կրթական կնճռոտութիւնները։ Պէտք էր որ այդ եկեղեցականը միեւնոյն տանն իր անձին վրայ միացնէր լուրջ, անբասիր եկեղեցական մը փնտռուած նկարագիրը։ Ուստի Եգիպտահայերը չսխալեցան այս անդամի ընտրութեան մէջ։ Քէօթանիոյի նախորդ Առաջնորդը բոլոր այդ յատկութիւնները կը մարմնացնէ իր վրայ, ու այդ մասնաւոր անցեալովն է որ պիտի անցնի իր նոր պաշտօնին գլուխը։ Թրքերէնի մէջ ունեցած հմտութեան չափ գիտակ ըլլալով նաեւ փրանսերէն լեզուին, եգիպտական ասոնցին մէջ անտարակոյս պիտի կենայ իր դիրքը բարձր բռնել օտարներուն առջեւ։

Եգիպտոսի նորընտիր Առաջնորդը, Դուրեան Սրբազանի անդրանիկ աշակերտներէն՝ Յովսէփեանն Սրբազանի պատիւ բերող ձեռնասուն եկեղեցականն է։ Բանական տարիներէ ի վեր բոլոր ուսումը փարուսվ կը վարեր Քէօթահիոյի առաջնորդական պաշտօնը. առհասարակ սիրելի եղած էր իր հօտին, ինչպէս նաեւ տեղական իշխանութեանց։

Իր պաշտօնավարութեան մէջ Աղաւնունի վարդապետ բնաւ օր մը օրանց Պարտիզաբարանը չչգաղեցուց անհարիի դիմումներով, եւ իր մասին գանգատ մը, դժգոհանքի մը տեղի չտուաւ։ Ինքը իր մէջ ամփոփուած՝ կը գործեր լռիկ ու մնչիկ։ Իր տարանջ մարդու գործունէութեամբ ու երթեւեկով կը հաղորդէր եւ կը խրախուսէր ամէնքն ալ։ Ցանաց գիրք մը հարդար կամ անգլերէն դիրք մը լոյնական ինչ երդի մը լոյնական կ'երգէր՝ ամէնուն մասնակցութեամբ։ Այս երգերը, կամայ ակամայ, կ'արթնցնէին մրափողները, որանք այդ երգին կը մասնակցեին։ Ասպէս երկար օրերը կը տանէին կատարեալ արգելափակման մէջ։ Ձէրբը Հալպէն, ներմայափին տրտաքին ապակին դիտելով կը տուգէր որ ցուրտը անդադար կ'աւելնար։ Դեկտ. 31ին, անդիկը բոլորովին տառած էր գործերէն ծանրաչափին մէջ։ Հեռաւոր տառայեն քառասուն տարիան (42 տասիճան տանթիկրա՝ զերոյեն վար) վար ցուրտ կ'ըներ։

Յաջորդ օրը, 1 յունուար 1860, ձէրբը Հալպէն նոր տարուայ տարեմուտ շնորհաւորութիւններ մատոյց տիկին Բոլինա Պէրնէթի, խնդակցութիւն յայտնելով ցոյց տուած քաջասրտութեան և զուարթամտութեանը համար, որով կը տարար ձմերամի դժուարութեանց՝ նոյն շնորհաւորութիւնները յայտնեց Թոմաս Պէրնէթ, որ 1859 թուականի 1860ի փոխուելուն մէջ ուրիշ բան չէր տեսներ եթէ ո՛չ իր համբաւաւոր բարեկամին Բերանի մէջ։ Բոլոր հաստատուն մարմինները, քարացած ըլլալնուն համար, ջերմութեան թափանցումին կը դիմադրէին։ Փայտը դժուարաւ կը վառէր, ու ձէրբը Հալպէն հարկադրուեցաւ մեծ քանակութեամբ ծովափէն իւղ ապառել, վառարանը հրահրելու համար։ Բարեբախտաբար՝ ծխնելոյզները լաւ կը քաշէին եւ անհաճոյ բարեւամ մը չէր զգայուեր տունին մէջ։ Բայց դուրսը մինչեւ հեռուն Ֆոլ-Էսբերանի գոյութիւնը կը մատնուէր կծու եւ դարչնագոյն ծուխերուն պատճառաւ։ Վառարանի հաստատութիւններու կարգը կարելի էր դասել այդ ընդարարանը։

Դիտելի պարագայ մըն էր այն ծայրագոյն ծարաւը զոր ամէն ոք կը զգար այդ սառուցեալ ցուրտին մէջ։ Արդ՝ զովանալու համար՝ տառերը մէկտ հալեցնելու էր վառարանին քով, որովհեռ տառերը աղատա էին ու այդ վիճակին մէջ չէր կարելի կալ տալ։ Ուրիշ պարագայ մըն ալ կը ներկայանար, այն է թարմութիւնը, որուն դէմ հակադրելու յարդոր կը կարդար տեղակալը։ Ոմանք չէին կրնար յաղթել այդ քիչութեան։ Տիկին Բոլինա Պէրնէթ մէկտ որի, իր խորհուրդներով,

Բիլը կը գտնէ այսօր իր գնահատումը, արժանանալով Եգիպտահայ ընդարձակ թեմին առաջնորդական պաշտօնին։ Նորընտիր Առաջնորդը ամէն յոյս կը ներշնչէ որ օգտակար պիտի հանդիսանայ իր նոր պաշտօնին մէջ։

ԱՐԻԿ

ՇԱՊԱՔԵՊ ՆՕՔԵՐ

Նեղեակաց մահ մը. — Տարոնի այլադաւան հասարակութիւնը։—Դաս մը՝ քանի տանիքներու համար։

Ապրիլ 27ին Տարոնի մէջ ցաւաբեր դէպք մը պատահեցաւ որ կրնանք ըսել թէ անլուր է եւ եղական։

Բնիկ Տարոնցի սիրուած եւ յարգուած երիտասարդ Մակարիոս Լփ. Պալթեան— 27 տարեկան եւ մէկ քանի ամիսէ ի վեր նշանուած տեղւոյն առաջնակարգ ընտանիքներէն մէկուն աղջկան հետ, — իր կեանքը վերայ կուտայ հեռեւեալ պարագաներուն առիթ։

Իր մտերիմներէն մէկուն թոխանանոցներուն վրայ՝ լանձն կ'առնէ պարպել ծծմբական թթուի (acide sulfurique) հոգալակ մը։ Պղնձէ ամանի մը մէջ կը փարէ լեցնել սոյն հեղուկը, որ անմիջապէս պղինձը ծակծկելով կը սկսի թթուել, փրփրել եւ իր ծծմբական տրտաղութեանց հետ պղնձային թթուը մտանալով կը սկսին խեղճ երիտասարդին անդունդներէն ներս խուժել։ Ենթական քանիցս կը ցնցուի, սակայն իր լաղթանդամ մարմինը կը դիմադրէ եւ կը սկսի լարդրէն չարունակել գործը։

Վերջապէս վրան ջուր ցանելով՝ ուզելի վտանգ վիճակի մը կը մատնուի եւ ծծմբական ջուրի ու պղնձային թթուի միացմամբ կը ցնցուի։ Ժամ մը լեռոյ կը հարկադրուի բժիշկներուն դիմել, որոնք դեղ մը կուտան. սակայն նոյն գիշեր ուեւշադրութեամբ սոյն գործունէութիւնը կատարուած ունենալին վրան պատկած ըլլալով՝ ախորժութիւնը ուելի կը լուանալ։ Հետեւեալ օրը թէեւ մէկ քանի բժիշկներ կը ջանան խնամել տարաբաղդ երիտասարդը, սակայն չնչահղձութիւնն արդէն ա՛ինքան առաջ գացած էր որ անկարելի կ'ըլլայ առաջնել։ Աւաւտեան ժամը 11ին հոգին կ'աւանդէ։

Ցիչեալ երիտասարդին մահուամբը՝ Տարոնի երիտասարդութիւնը կը զրաւնցնէ իր էն փայլուն նեղիպացուցիչներէն մէկը, որ ժամանակաւ Ուսումնական Խորհուրդի անդամակցութեան ալ մասնակցած է. ընկերասէր, հեղանդի ուսումնասէր եւ յարգուած երիտասարդ մըն էր։ Իր հանդիսաւոր թաղումը բացայայտ նշան մըն էր իր վայելած ժողովրդականութեան։ Թաղը, լոյն հատարակութիւնը ցոյց տուին իր սիրուած անձ մը ըլլալը։

Մէրօնէն մասնաւոր հրաւէր եւ եղած էր Տ. Խապաեան վարդապետին, յուղարկաւորութեան մասնակցելու համար։ Տարաբաղդ հանգուցեալին մարմինը ժամը 8ին իր տունէն հանուեցաւ տրտաղ տեսարանները մէջէն։ Խանութները փակուած էին։ Մահուանները թափորը ծանրաթալ լառաջացաւ չուկայի իր վանքատան առելէն։ Ժողովրդեան համար նեղ կացարին փողոցները. հայ եւ լոյն հատարակութիւնն զանգակները ամբնդհատ կը հնչէին։ Խապաեան վարդապետ հանգուցեալին կնոջը ի վեր հանելով կը խօսի լուզուած չնչառութեամբ, որուն կը լսուիդ լոյն քահանայ մը գրաւոր դամբանականը. ապա կը խօսին բազմաթիւ հարաբ դատաւորներ եւ քարոզիչներ։ լեռոյ՝ Հայոց Տնօրէնը դատաւորն էն։ Այնուհետեւ նոյն հանդիսաւոր թափորով կը սկսին դառաջանալ դեպ ի գերեզմանատուն։ Ծանրաթալ թափորը երեքլուկան մօտ հարիւր կը հասնի գերեզմանատուն եւ սիրեցեալ երիտասարդը կը լանձնեն պարզ հողին գոգը, թողելով անմիխիթար իր նշանածը, մայրը, քոյրը եւ եղբայրը։

Սոյն տարաբդեալ մահը իր հետն ունի դաս մը. պէտք է զգաստանալ ամենափոքրիկ վտանգներէն եւ տեսնին փնտռտուելու է դարմանումը, թէեւ բժշկութիւնը տակաւին խանձարուրի մէջ է — մանաւանդ Տարոն եւ ուրիշ գաւառներ, ուր կարծես իրարու հետ հակադրելիս դեմ պայքարիներ կը մղեն այդ եղանելիները— որպէս զի այսպիսի ապարդան մինչեւ ցերեկ եւ մտածմամբ վրայ չտան կեանքեր։

Մեսրոպ Բ.

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄՆԵՐՈՒ ՃՈՒՐՋԸ

Տարին մէկ քանի անգամ լուգրաց մէջ կը կարդանք թէ ընտանիքի ու զաւակներու տէր արհեստաւոր ամէ մը անգործ մնացած է, իր արհեստին վերաբերեալ գործիքներու չգոյութիւնէն կամ պակասութիւնէն, եւ կամ բիզկեան մը ուպրանք չունենալէն, հետեւաբար թշուառութեան ու անօթութեան մատնուած իր պարագաներով։

Մամալը պարդկալ այսպիսի աշխատանքերուն գործ արհեստաւորներուն արդարտանելի կացութիւնը, բարեբաղդաբար ամենայն դէպ թեան հրաւէր կը կարդայ։ Այդ դարձեալ, լուգրութեան կատարած այս գովելի հրաւէրը չատ անգամ իր արձագանգը գտնելով՝ մէկ կամ մէկէ ուելի բարերարներու գթառատ նուիրատուութիւններուն չնորհիւ՝ արհեստաւորը իր պակասը կը լրացնէ եւ կը սկսի աշխատիլ։ Սակայն այսպէս ալ եւ է պատճառաւ իր գործերուն մէջ ձանարդութեան մատնուած մէկ՝ փոխանակ մամուլին միջոցաւ հանրութիւնն հրապարակաւ գործ կամ գործիք եւ կամ ապրանք մատրալու—ուելի լաւ չեղաւ՝ մինչ որ իր թաղին Աղքատախնամին ամենայն ինչ դիմում ընելով, անկէ ապահէ իր լուսացանը։ Փա՛ռք Աստուծոյ, հիմա գրեթէ ամէն թաղի մէջ ունինք Աղքատախնամներ, որոնք եթէ բան աղքատները խնամելու բարի նպատակնունին, բան իս ամենէն առաջ անգործներն ու եւ մինչեւ ուելի գործ մը հարթելով, գինքը աղքատութենէն փրկելու են, ապրելու եթէ անգործ մը մնայ իր այդ վիճակին մէջ. վերջապէս քիչ ժամանակն պիտի աղքատանայ, անօթի մնալու պիտի դատապարտուի, եւ ի վերջոյ իր թաղին Աղքատախնամին վրայ ծանր բեռ մը պիտի ըլլայ ընտանիքով եւ զաւակներով։

Այդ, ո՞րն է ուղիղ ճամբան ու արտամարտանքը։ Անգործ մը թողուլ իր վիճակին մէջ, դոյն անուղղակի կերպով մղել թշուառութեան եւ ապա անուշանել ասրիներով, եւ կամ աղքատութեան ուրեսն հիւանդացնելի լեռոյ խնամել, թէ անոր ալխատելու ու չտեսնելու կերպը ցուցնել, ի՞նչ մինչեւ որ հարկ է եւ գինքը ազատել անգործութենէն, ծուլութենէն եւ հետեւաբար անօթութենէն։

Եւ արդէն Աղքատախնամ բառն ալ ան ի՞նչ նշանակէր—աղքատը խնամել. բայց, բան աղքատը անգործը չէ՞ մինչեւ։ Աղ-

արդանային խաւարման մասնաւոր թուականը։ Մաղթանքներ փոխանակուեցան այդ փոքրիկ գաղութին անդամներուն միջեւ, այնքան համերաշխ բերաբանութեամբ, եւ որոնց առաջնական վիճակը չատ լաւ էր։

Ընդարարութեան քանի մը դէպքեր պատահած, բայց ընդհանուպ անհետացած էին անուշ լեմանի եւ կիրի բարեբարեկամներու գործունեութեամբ։

Բայց պէտք չէր այնքան չատ հրաւիրել։ Գէշ եղանակը գեռ երեք ամիս ալ պիտի չարունակուէր։ Անտարակոյս արդարը նորէն պիտի երեւար հարիւրներն վերեւ, բայց ա՛ն մէկ բան կ'ապացուցանէր թէ ցուրտը իր ծայրագոյն ասիճանին հասած էր։ Ընդհանրապէս, բեւեռային բոլոր գօտիներու ներքեւ, փետրուար ամսուն մէջ է որ կը պատահին ամէնէն սասիկ ցուրտերը։ Ամէն պարագայի մէջ՝ մթնոլորտային վիճակը չմոգացաւ նոր տարուան առաջին օրերուն, եւ լանուար 6ին, ալքոլուար Ջերմաչափը, նրբանցքին պատուհանին դուրսը դրուած, զերոյեն եօթանասունհինգ ասիճան (52 ասիճան տանթիկրա՝ տաւէն վար) վար ցոյց կուտար։ Քանի մը ասիճան եւս, 1835ին

Ֆոր-Ռիլիէնսի մէջ տիրող ցրտութեան պիտի հասնէր, թերեւս պիտի դերազանցէր զայն։

Այդքան ասիկ ցուրտի մը լարատեւութիւնը հեռագրեալ ա՛լ ուելի մասնաւորութիւն կը պատճառէր ձէրբը Հալպէնի։ Կը վախնար որ մանաւանդ կենդանիները նեղ խիստ կլիմայ մը փնտռէին հարատեւելու, ի դերեւ հանելով գարնան կատարելիք սրսրդութեանց ծրագիրները։ Ասկէ զատ, լանախ սառեցեալ խուլ սրտատումներ կը լսէր, որանք ամենեքեան կերպով ատնուելիւն ունէին հարբուխի ժայթքման հետ։ Լեռնահարիզանը մէջ բացուած էր, անտարակոյս պաշտանան մեծ աշխատութիւն մը կը կատարուէր երկրին ընդերքներուն մէջ։ Բանկած հրաբուխի մը դրայնութիւնը չէ՞ կրնար վառնդաւոր ըլլալ նոր գործակալութեան։ այդ բանին վրայ էր որ կը խորհէր տեղակալը, երբ ակամէն կը հանէին տարբերկրայ տարատատիներէն մէկ քանին։ Բայց ուրիշի չհաղորդեց զգացած վախերը, որանք տարամ ալ էին։

(Շարունակելի)

քան մը, մանաւանդ անդրադարձութիւնէ առաջացող աղքատ մը վերջապէս չկրնար հիւանդանալ ասոնցմէ եւ «չի քան զառաջին» չելլար, այնինչ Աղքատախնամին պաշտօնը կամ հիւանդանոցի պաշտօնը կամ Աղքատախնամին-հիւանդանոցի բացայայտ խօսելով, թէ՝ բժիշկ, դեղ ու դարման պիտի հոլովէին հիւանդին եւ թէ մնուցք։

Տարակոյս չունիմ թէ մամուլին մինչեւ կարեկցութիւն ու դարման խնդրող անգործ արհեստաւորը թերեւս կանխաւ դիմած ելլայ իր թաղի Աղքատախնամին ելնալուցէ մերժուած՝ առ սովորական ի լանկերդի կարգ անցած պատասխանը առնելով. «Դնա՛, եղբայր, գնա՛, մենք գործ, դարձիք չունինք, գնա՛ հիւանդացիր ու եկէք եւ տես թէ այն ատեն ի՞նչպէս կը խնամենք քեզ բժիշկով, դեղով ու սնունդով»։

Նշանաւոր ասիկա. հիւանդ պիտի խնամենք թէ աղքատ։ Ինչո՞ւ Աղքատախնամները հիւանդախնամի փոխեցին, չեմ գիտեր չիտեսկը. միայն առ գիտեմ որ պարզապէս աղքատներ, կամ անգործ աղքատներ չառ ու չառ ունելի են քան հիւանդ-աղքատներ։ Երկրորդ առ ալ. նուրանալի ու բացայայտ ճշմարտութիւն մըն է թէ անգործ մը կամ աղքատ մը, երբ չարուանակէ մնալ իր վիճակին մէջ, անօթութենէն ու իր կացութեան վրայ խորհելէն, վերջապէս պիտի հիւանդանայ։

Ուրեմն, ինչո՞ւ այսպէս թաղունք որ հիւանդանայ եւ ապա խնամենք ու ան. ցանենք։ Աւելի լաւ չէ՞լաւ որ Աղքատախնամները աղքատութեան պատճառները որոնելով՝ անոր դարման խորին ժամ առալ եւ հիւանդանալէ ալ զերծ կացուցանեն։

Ասով ըսել չեմ ուզեր թէ թաղի մը բնակիչ աղքատ-հիւանդներն ալ չդարմանուին. մէկ կողմէ անգործ-աղքատին դարձ, կամ գործիք եւ կամ քիչ թէ շատ ապրանք հոլովելու է՝ ալեհատութիւնը շարունակելու համար, եւ միւս կողմէ հիւանդներն ալ պէտք է խնամել ու դարմանել։

Իբր դարման կ'առաջարկեմ որ Բաղդատքոյի ժողովը ընդհանուր ու միօրինակ կանոնագիր մը գծելով համի գործադրութեան դնել տալ, որպէսզի փախանակ մէմիայն հիւանդները հոգածութեան առարկայ դառնալու, մանաւանդ ալ ուրիշ նեղութեան առնուին աղքատները, մանաւանդ ձախորդութեան մատնուած անգործ աղքատները։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՍԸՎԱՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՔՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ՌՈՁԷՆԹՎԷՆՍԿԻ ԾՈՎԱԿԱԼԸ

Ռուսական նաւատորմին հրամանատարին հիւանդութիւնը.—Լուրը հաստատուած.—Լրացուցիչ մանրամասնութիւններ.—Թանգարհին իշխանը։

Բարիզ, 19 մայիս.—Լիօ տը Բառի կ հեռագիրը ստացած է Բիդերպուրգի իր թղթակցէն.

«Ծանօթ կը հռատատեմ երկուքան ազիւ. բերցուցիչ լուրերս՝ Ռոձէսթվէնսքի ծովակալին առողջական վիճակին վրայ։ Ի՛նչքան որ կարելի եղաւ՝ նաւային ընդհանուր սպայակոյտը յայտարարեց թէ անոնց մէջ մեր ոչ-նաւազ զօրքերու հանդիպակ ճշմարիտ աղէտ մը համբուեցաւ եւ, ըստ ասվորութեան, ծովի վրայ մօտաւոր յաղթանակի մը նկատմամբ եղած յոյսին կը յանդէ չափազանց լուսանկարութիւն մը։ Սակայն մինչ գիները ինկան։ Սքրիտլովի անուանումը, Պիրիւլիվի տեղ, տակաւին որոշ չէ։ Թէեւ հրաման մը հրատարակուեցաւ որ չորրորդ նաւաբաժինը պատրաստ ելլայ յունիս 14ին, որպէս զի 20ին ճամբայ ելլէ, սակայն անկարելի է որ մարտանաւերը կարենան այդ թուականին ճամբայ ելնել Պալթիկի ջուրերէն։ Այդ մարտանաւերը, որոնցմէ, մինչ վէճերի մը մէջ կը գտնուին. Քնդանօթները ամբողջ չեն. վերջապէս նաւաբանները պատրաստ չէ։ Հրամանատիրը կը պատուիրէ որ գիներ ցրեկ անդադար ալեհատին, բայց նաւաշները այնպէս կը նկատեն թէ չորրորդ նաւաբաժինը ամէնէն կանուխ հոգիս լուլիսի առաջին օրերուն կրնայ ճամբայ ելլել։

—«Հեռագիր մը ծանուց թէ Բանքոքէնէն իշխանը որ Թաստանկ չոգենաւով Հնդկաստանէն կուգար եւ Մարթիւռա կը դառնար, ճամբան մեռեր է, Սակայն ճամբայ ելլելէ քիչ առաջ։ Բանքոքէնէն իշխանը Բենիազ Սուվարով մարտանաւին մէջ էր, ուստ ծովակալին նաւին մէջ եւ Ռոձէսթվէնսքի ծովակալին մօտ պատասխանատու պարի պաշտօն կը վարէր։ Երբ ուսական նաւատորմը Հնդկաստան եղերքներէն անցաւ, Ο էյ հիւանդարան-նաւը Սալոն ցամաք հանած էր Բանքոքէնէն իշխանը որ թանչէք կը տառապէր։»

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

Վիթնեմ կայսեր յոյսարարուիլը.—Կասէ գնդապետին մէկ յօդուածը.—Ռուսական բանակին կացութիւնը։

Բարիզ, 19 մայիս.—Լիօ տը Բառի Պերլինի թղթակիցը հեռաւոր հեռագիրը ուղղած է.—«Կասէ գնդապետը, նշանաւոր յօդուածով մը կը հերքէ Վիտիէմ կայսեր վերագրուած ճառը եւ կ'ըսէ.—«Ն. Վեհափառութիւնը հաւատարիմ մնաց իր խօսքին համաձայնութեան, բարոյական պատճառներու վերագրելով Ռուսերէն պարտութիւնը։ Ա.դ կարծիքը չի դիմանար լուրջ քննութեան մը հանդէպ։ Ճակատամարտներու Ատաւածը ներմեռանդ մարդոց հետ չէ, երբ ատոնք միանգամայն ամէնէն զօրաւորները չելլան։ Այսօր ամէն ոք գիտէ թէ 1870ի յաղթանակները արդէն ոչ չեն Ֆրանսացիներուն վրայ Գերմաններուն ունեցած բարոյական եւ մարտական առաւելութիւններուն, լաւագոյն կազմակերպութեան մը, թիւի առաւելութեան եւ Մոլթքէի հանճարի։ Բարոյական մակարդակը գրեթէ միեւնոյն է եւրոպական ամէն ժողովուրդներու մէջ, եւ եթէ երբեմն հարուածներ քննութեան մը տարերութիւններ երեւան գալու երեւոյթը կ'ունենան, լաւագոյնին չափազանց հոմոյակատարութիւն է որ զոնոնք առաջ կը բերէ։ Զեմ ուրանար որ սեր ու գինին մեծ դեր մը կատարած ելլան ռուսական բանակին մէջ։ Այսու հանդերձ պատերազմ մեծ մասը աղաչախանութիւնը չառ առաջ կը ասնէն։ Ինչպէս որ, ճապոնները միեւնոյն հանգամանքով կը խմեն իրենց «սաքէ»ն, ինչպէս Իսլամները՝ իրենց «վարդ»ն։ Բէաօ-Զեւի չարքանիներուն գալով, եթէ Ռուսերուն կողմէ գնուած են, պէտք է խոստովանիլ թէ չեն կրնար զինուցնել հինգ հարիւր հազար հոգիէ բաղկացած բանակ մը։ Մանչուրիոյ մէջ լեռան գիր. էր չարքնիսի մէկ չիլը։ Կը լինիմ թէ 1870ին Գերմանները չանարգեցին գրանսական չարքանան եւ երբ Եբէրնէ կը գտնուի, դժբաղդաբար սակաւապատ չեղանք։ Ուրեմն ռուսական բանակին՝ ճարտարանէն գերազանց չելլելուն պատճառ ցոփութիւնը կամ զինուորութիւնը չէ, այլ զինուորներուն կազապարութիւն չունենալը, սպաներուն զինուորական մարզանքէ զուրկ ելլալը եւ ամէնէն աւելի Բաւարիոյ զօրավարը որ կը կգէր իր ձեռներցութիւնը չնաստ պարտականութեան մը բերին տակ։» Վիտիէմ մը այս յօդուածը որ ռուսական բանակը չմանչցողներուն յարձակմանց դէմ անոր վարկը կը վերահաստատէ, չատ պիտի գնահատուի Ռուսիոյ մէջ։

ՆՈՒԱՑԻՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻՆ ԱՌՍՋ

Զգայացուց զրոյց մը.—Ռոձհսթվենսքիի լաջողութեան ճնարաւորութիւնները.—Նաւային ռուս սպայի մը ճիս տեսակցութիւն մը։

Բարիզ, 19 մայիս.—Բրքի Բարիզիէնի թղթակցէն.—«Բաղաքին մէջ ելած վերացուս որ Ռոձէսթվէնսքի կ'ուզէ եւ կանչուի՝ վատառողջութեան հետեւանքով։ Նիքոլա Բ. ասիրեցաւ, այնքան որ գիները անհանգիստ էր եւ անքուն մնաց։ Առաւօտն վաւերացուց Պիրիւլիվ ծովակալին անուանումը։ Նաւատորմին պատասխանող ուրիշ անձ մըն ալ սա յայտարարութիւնը ըրաւ.—«Ռոձէսթվենսքի նպատակ մը միայն ունի. նաւատորմը Վլատիվոստոք եւ Ծայրագոյն Արեւելքի ռուսական ուրիշ նաւահանգիստ մը տանիլ. լեռնային պիտի դառնայ։ Մեկնելէն առաջ նաւային ընդհանուր սպայակոյտին պատեր, ուր անոր յաջողդեց Վիրենիուս ծովակալը. իր պաշտօնը պիտի վերստանձնէ, եթէ առողջական վիճակը ներէ։» Նաւային չրշանակներու մէջ Պիրիւլիվ ծովակալը իրեն փոխառու նաւազ մը կը նկատուի, չատ խիստ եւ, Ռոձէսթվենսքիի նման, չատ լանդագնա ու լաւ առաջմարտութիւն գիտցող։ Նէպոկաթովի, Ֆալքէրսամի ու Լ'ոքիսթի աշակցութեամբ Պիրիւլիվ անշուշտ պիտի յաջողի։ Բեդերպուրգի քաղաքին մէջ Ռոձէսթվենսքիի եւ կանչուելու լուրը հանրային ճշմարիտ ազէտ մը համբուեցաւ եւ, ըստ ասվորութեան, ծովի վրայ մօտաւոր յաղթանակի մը նկատմամբ եղած յոյսին կը յանդէ չափազանց լուսանկարութիւն մը։ Սակայն մինչ գիները ինկան։ Սքրիտլովի անուանումը, Պիրիւլիվի տեղ, առաջին որոշ չէ։ Թէեւ հրաման մը հրատարակուեցաւ որ չորրորդ նաւաբաժինը պատրաստ ելլայ յունիս 14ին, որպէս զի 20ին ճամբայ ելլէ, սակայն անկարելի է որ մարտանաւերը կարենան այդ թուականին ճամբայ ելնել Պալթիկի ջուրերէն։ Այդ մարտանաւերը, որոնցմէ, մինչ վէճերի մը մէջ կը գտնուին. Քնդանօթները ամբողջ չեն. վերջապէս նաւաբանները պատրաստ չէ։ Հրամանատիրը կը պատուիրէ որ գիներ ցրեկ անդադար ալեհատին, բայց նաւաշները այնպէս կը նկատեն թէ չորրորդ նաւաբաժինը ամէնէն կանուխ հոգիս լուլիսի առաջին օրերուն կրնայ ճամբայ ելլել։

—«Հեռագիր մը ծանուց թէ Բանքոքէնէն իշխանը որ Թաստանկ չոգենաւով Հնդկաստանէն կուգար եւ Մարթիւռա կը դառնար, ճամբան մեռեր է, Սակայն ճամբայ ելլելէ քիչ առաջ։ Բանքոքէնէն իշխանը Բենիազ Սուվարով մարտանաւին մէջ էր, ուստ ծովակալին նաւին մէջ եւ Ռոձէսթվենսքի ծովակալին մօտ պատասխանատու պարի պաշտօն կը վարէր։ Երբ ռուսական նաւատորմը Հնդկաստան եղերքներէն անցաւ, Ο էյ հիւանդարան-նաւը Սալոն ցամաք հանած էր Բանքոքէնէն իշխանը որ թանչէք կը տառապէր։»

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

Վիթնեմ կայսեր յոյսարարուիլը.—Կասէ գնդապետին մէկ յօդուածը.—Ռուսական բանակին կացութիւնը։

Բարիզ, 19 մայիս.—Լիօ տը Բառի Պերլինի թղթակիցը հեռաւոր հեռագիրը ուղղած է.—«Կասէ գնդապետը, նշանաւոր յօդուածով մը կը հերքէ Վիտիէմ կայսեր վերագրուած ճառը եւ կ'ըսէ.—«Ն. Վեհափառութիւնը հաւատարիմ մնաց իր խօսքին համաձայնութեան, բարոյական պատճառներու վերագրելով Ռուսերէն պարտութիւնը։ Ա.դ կարծիքը չի դիմանար լուրջ քննութեան մը հանդէպ։ Ճակատամարտներու Ատաւածը ներմեռանդ մարդոց հետ չէ, երբ ատոնք միանգամայն ամէնէն զօրաւորները չելլան։ Այսօր ամէն ոք գիտէ թէ 1870ի յաղթանակները արդէն ոչ չեն Ֆրանսացիներուն վրայ Գերմաններուն ունեցած բարոյական եւ մարտական առաւելութիւններուն, լաւագոյն կազմակերպութեան մը, թիւի առաւելութեան եւ Մոլթքէի հանճարի։ Բարոյական մակարդակը գրեթէ միեւնոյն է եւրոպական ամէն ժողովուրդներու մէջ, եւ եթէ երբեմն հարուածներ քննութեան մը տարերութիւններ երեւան գալու երեւոյթը կ'ունենան, լաւագոյնին չափազանց հոմոյակատարութիւն է որ զոնոնք առաջ կը բերէ։ Զեմ ուրանար որ սեր ու գինին մեծ դեր մը կատարած ելլան ռուսական բանակին մէջ։ Այսու հանդերձ պատերազմ մեծ մասը աղաչախանութիւնը չառ առաջ կը ասնէն։ Ինչպէս որ, ճապոնները միեւնոյն հանգամանքով կը խմեն իրենց «սաքէ»ն, ինչպէս Իսլամները՝ իրենց «վարդ»ն։ Բէաօ-Զեւի չարքանիներուն գալով, եթէ Ռուսերուն կողմէ գնուած են, պէտք է խոստովանիլ թէ չեն կրնար զինուցնել հինգ հարիւր հազար հոգիէ բաղկացած բանակ մը։ Մանչուրիոյ մէջ լեռան գիր. էր չարքնիսի մէկ չիլը։ Կը լինիմ թէ 1870ին Գերմանները չանարգեցին գրանսական չարքանան եւ երբ Եբէրնէ կը գտնուի, դժբաղդաբար սակաւապատ չեղանք։ Ուրեմն ռուսական բանակին՝ ճարտարանէն գերազանց չելլելուն պատճառ ցոփութիւնը կամ զինուորութիւնը չէ, այլ զինուորներուն կազապարութիւն չունենալը, սպաներուն զինուորական մարզանքէ զուրկ ելլալը եւ ամէնէն աւելի Բաւարիոյ զօրավարը որ կը կգէր իր ձեռներցութիւնը չնաստ պարտականութեան մը բերին տակ։» Վիտիէմ մը այս յօդուածը որ ռուսական բանակը չմանչցողներուն յարձակմանց դէմ անոր վարկը կը վերահաստատէ, չատ պիտի գնահատուի Ռուսիոյ մէջ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՆՉԸ

Թոքիոյի մէջ կատիճ ճաւային նակատամարտին նկատմամբ.—Մանչուրիոյ մէջ.—Ռուսական ճաւատորմը։

Թոքիո, 11 մայիս.—Այն լուրին վրայ թէ ռուսական նաւատորմը Հնդկ-Բէյլէն ճամբայ ելած է դէպի հիւսիսային արեւելք, Թոքիոյի մէջ նաւային ճակատամարտ մը մօտալուտ կը նկատուի։ Կը կարծուի թէ Ռոձէսթվենսքի ծովակալը ամենայն իր մարտիկները լեցուցած եւ նոր պայթիկներ ալ ստացած ելլալով, յարձակողականի ձեռնարկելու վիճակի մէջ է, եթէ ուզէ։ Կարդ մը չրշանակներու մէջ կը կարծուի թէ ռուս ծովակալը ցոյց մը պիտի ընէ Ֆորմոզայի եւ կամ Բէնգամոր կղզիներուն մօտերը եւ թէ յետոյ Խաղաղական Ովկիանոսը պիտի մտնէ՝ Վլատիվոստոք երթալու համար, բայց ասանց ամէնքն ալ զրոյցներ են միայն, վասն զի ոչ օր ազեկութիւն ունի Ռուսերուն ծրագրին վրայ։ Շատ կարելի է որ Ռուսերը երկար ատեն կենան հորատային ջուրերուն մէջ։

Լոնտոն.—Օքսֆորտին բանակէն հեռաւորելը կը հեռագրեն.—Երկաթուղին կը բանի մինչեւ Թրլ-Լէնկ։ Բանդուած ամբարիւնները ուր առժամապէս նորեր չինուեցան։ Թրլ-Լէնկի հիւսիսային կողմը ալխատութիւնները փութով առաջ կը տարուին։ Իրեղէնները եւ մնացեալ կամարջները Ճաբանէն կը բերուին։ Հաստատուած նաւակներ Նիւ-Զիւանկէն կամ Թրլ-Լէնկէն պէտք կը բերեն Լիտօ-Հոլի գետէն։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Տէյլի Թելկրաֆի թէ ռուսական նաւատորմը դէպի Ամոյ եւ Ֆու-Զէյ պիտի երթայ շրթուս վերջերը կամ միւս շաբթուն սկիզբերը։ Ռուսական նաւատորմին մէկ մասը Հանամի բացերը կը գտնուի։ Զինական իւղախանութիւնները չեն ուզեր հեռագիր ընդունիլ, ըսելով որ ընդծգիայ հեռագրութիւնի մինչեւ ռուսերէն թարգմանուած են։

— Տէյլի Քրոնիքլ կ'իմանայ թէ Լոնտոնի գտնուող ռուս գործակալ մը յայտարարեր է երէկ թէ ռուսական նաւատորմին ծանուցեալ հարձակումը մասին ձեռք առնուած միջոցները գրեթէ կատարեալ անյաջողութիւնի մը մատնուած են եւ թէ հիմա ամէն ատենէ աւելի դժուար է ծանուցեալ եւ նոյն իսկ ծանրաբարձ չգտնուեր գնելու։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Վիեննա, 22 մայիս.— Հանկ-Բանկէն եկող Արապիա չոգենաւը լուր բերաւ թէ Զէպրօ Պոնաքոյի մօտը թեղանօթի ձայներ լսուեր են եւ թէ Պալթիկի ռուսական նաւատորմին Պալէի նեղուցին մոտ. թիկի նաւահանգիստներուն։ Թէեւ այս լուրը այսօր առաւօտեան մէկ կողմէն նաւային ընդհանուր սպայակոյտէն եւ միւս կողմէն Սքրիտլովի քով քարտուղարի պաշտօն վարող սպայէ մը, սակայն առաջինի պաշտօնական հանգամանք մը չունի եւ չեմ կրնար երաշխաւորել անոր ճշդութիւնը։ Այնչ պարզապէս մինչ, սա. կայն կարեւորութիւն մը կը առնայ, եթէ նկատողութեան առնենք Պիրտիվիա Վեհսոմոսքիի հրատարակած այն դիտողութիւնը զոյգը թէ Ռոձէսթվենսքի ղեկավարն ծանր հիւանդութենէ մը կը առնապի եւ թնդրած է եւ կանչուիլ։ Ռոձէսթվենսքի ու անոր նաւատորմին նկատմամբ բուսական նշանակութենէ ակնկալութիւն մը ունենալ պակաղ ղարձատիճան սպայի մը հետ։ Բեդերպուրգի մէջ ընդհանուր կարծիքը այն է թէ Ռոձէսթվենսքի մեկ անգամն պիտի ջախջախէ ճապոնական նաւատորմը եւ նաւային ապահերն ալ միւս նոյն բանը կը կրկնեն։ Արդ, խոսակցիս ընտրեցէն սա հրցայ հասկնալ թէ մեծ պատերը բնաւ համամիտ չեն այդ ընդհանուր կարծիքին։ Աւելորդ թէ ի՛նչ ըսեալ. «Ճապոնական նաւատորմին լուսթիւնը եւ ուսերեալթիւ ակարութիւնը տրէն «լոյթիւնին» պատ. ասին կարգ մը «Ռոձէսթվենսքի նաւատորմին ամենայն ինչ ի՛նչ ըսեալ. «Ճապոնական նաւատորմին լուսթիւնը եւ ուսերեալթիւ ակարութիւնը տրէն «լոյթիւնին» պատ. ասին կարգ մը ունենալ, որոնք ձրիտրար այդ տեսակ խօսքեր կը վերագրեն, ծաղրելի վիճակի մը վերածելով մեզ։ Ճշմարտութիւնը այն է որ եթէ անդրադարձի վատառնութիւն մը ունինք Ռոձէսթվենսքիի ու անոր տեղաս կանչուելու գաղութեանը, սակայն միւս կողմէ վայրկեան մը իսկ չլսուացինք թէ ասանց ծայրանել դժուարութենէն պիտի կրնայ լուրեալ Թոկիոյի նման ահելի թիկնամիի մը։ Ռուսերուն ունեցած թիւի առաւելութիւնը մեծամասն մէջ կը բերուի եւ յաղթութեանց գլխաւոր հնարաւորութիւնները ասանց կողմը կը դրուի։ Ճապոնական թնդանօթներ մերինէրէն աւելի ատար են, Ճապոնները ցլատուած են եւ ալ։ Պէտք չէ վայրկեան մը իսկ հաւատալ այդ տեսակ տեղեկութիւններու։ Ճշմարտութիւնը այն է թէ Ճապոնները են որ գերազանցութեան տարերը. ասանց ունին մարտանաւերու, թնդանօթներու եւ հաւաղներու թիւի առաւելութիւնը, տրագրութիւնը. նաեւ երկար տարեներ ի վեր վարժուած են ճակատամարտ ղեկավարութեան։ Վերջապէս, որքան տարեներ ի վեր Ռոձէսթվենսքի Վլատիվոստոքի ասանցէ չմտաւ, պէտք է լսել թէ Ճապոնները միանգամայն պիտի ունենան իրենց գործակալներուն խարիսխներուն ասանց ասանցելութիւնը։ Առանց դատ ըլլալու առաւելութիւնը։ Ամէն պարագայի մէջ, սակայն կարեւորութիւն մը կը տանայ, եթէ ասանցելութեան տեղեկութիւնը Պիրտիվիա Վեհսոմոսքիի հրատարակած այն դիտողութիւնը զոյգը թէ Ռոձէսթվենսքի ղեկավարն ծանր հիւանդութենէ մը կը առնապի եւ թնդրած է եւ կանչուիլ։ Ռոձէսթվենսքի ու անոր նաւատորմին նկատմամբ բուսական նշանակութենէ ակնկալութիւն մը ունենալ բանակ մը ունենալ։ Ռուսերուն մեկ մասը Հանամի բացերը կը գտնուի։ Զինական իւղախանութիւնները չեն ուզեր հեռագիր ընդունիլ, ըսելով որ ընդծգիայ հեռագրութենէն մինչեւ ռուսերէն թարգմանուած են։

— Տէյլի Քրոնիքլ կ'իմանայ թէ Լոնտոնի գտնուող ռուս գործակալ մը յայտարարեր է երէկ թէ ռուսական նաւատորմին ծանուցեալ հարձակումը մասին ձեռք առնուած միջոցները գրեթէ կատարեալ անյաջողութիւնի մը մատնուած են եւ թէ հիմա ամէն ատենէ աւելի դժուար է ծանուցեալ եւ նոյն իսկ ծանրաբարձ չգտնուեր գնելու։

Վլատիվոստոք երթալու համար, բայց ասանց ամէնքն ալ զրոյցներ են միայն, վասն զի ոչ օր ազեկութիւն ունի Ռուսերուն ծրագրին վրայ։ Շատ կարելի է որ Ռուսերը երկար ատեն կենան հորատային ջուրերուն մէջ։

Լոնտոն.—Օքսֆորտին բանակէն հեռաւորելը կը հեռագրեն.—Երկաթուղին կը բանի մինչեւ Թրլ-Լէնկ։ Բանդուած ամբարիւնները ուր առժամապէս նորեր չինուեցան։ Թրլ-Լէնկի հիւսիսային կողմը ալխատութիւնները փութով առաջ կը տարուին։ Իրեղէնները եւ մնացեալ կամարջները Ճաբանէն կը բերուին։ Հաստատուած նաւակներ Նիւ-Զիւանկէն կամ Թրլ-Լէնկէն պէտք կը բերեն Լիտօ-Հոլի գետէն։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Տէյլի Թելկրաֆի թէ ռուսական նաւատորմը դէպի Ամոյ եւ Ֆու-Զէյ պիտի երթայ շրթուս վերջերը կամ միւս շաբթուն սկիզբերը։ Ռուսական նաւատորմին մէկ մասը Հանամի բացերը կը գտնուի։ Զինական իւղախանութիւնները չեն ուզեր հեռագիր ընդունիլ, ըսելով որ ընդծգիայ հեռագրութենէն մինչեւ ռուսերէն թարգմանուած են

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլիսի առաջին ասուլիսն արուեցաւ Պէլկրատի օսմ. դեսպանատան առաջին քարտուղար Մէհմէտ Աբլան պէյի։

— Նպաստաւոր գաւառին կառավարիչ անուանուեցաւ Քէնըզբիի գաւառին կառավարիչ Բէյլան փաշա, որուն յաջորդեց Նէպէքի նախորդ գայմագամ Սալիհ փաշա։

—Սբզվազի նահանգին Տարենտ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Դանկալի գայմագամ Բաշիա էֆ. որուն յաջորդել Տիրեքի (Տիրաբէքիր) գայմագամ Ալի Դալիպ էֆ.։ Անոր տեղը յաջորդեց Հաւզոլի գայմագամ Ապուբէքրանման Նուրի էֆ.։ Հաւզոլի գայմագամ անուանուեցաւ Տարենտի գայմագամ Իսմայիլ էֆ.։

—Էվզոֆի մուֆթիութիւն անուանուեցաւ խորհրդականը՝ Հիւսնի էֆ. որուն յաջորդեց Էսրէնէի նահանգին կեդրոնական նախ Նուրի էֆ.։ Որբերու ժողովին անդամ անուանուեցաւ Սելանիկի նահանգին կեդրոնական նախ Մեքքի էֆ.։

—Դոնեալի նահանգին կեդրոնական նախ անուանուեցաւ Մէտինէի նախորդ դատաւոր Բաֆէլի էֆ.։ Էսկիշիրի նահանգին կեդրոնական նախ Գալաթիայի գաւառին նախ անուանուեցաւ Լաթաքիոյ նախորդ նախ Իսմայիլ Հագը էֆ.։ Այնթաբի նահանգին Նազիլլի գաւառակին նախ անուանուեցաւ Աքշայի նախորդ նախ Աքա էֆ.։ Պրուսայի նահանգին Էրեբէ գաւառակին նախ անուանուեցաւ Բէրլէբէի նախորդ նախ Գոսբէ Թէվֆիգ էֆ։ Իզմիրի գաւառին Դարամանլայի գաւառակին նախ անուանուեցաւ Պարթէնի նախորդ նախ Հալիմ էֆ.։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուոյն արուեցաւ Բարձր. Նարմէ իշխանուհիին օրդոյն՝ Ճաֆիա պէյի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Պաղատայ նահանգին Տիվանիէ գաւառին կառավարիչ Համի փաշայի։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Բարձր. Պէհիէ, Բաւգդէտ, Սաֆիյէ ու Աթիյէ իշխանուհիներուն։

—Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Պուլկարիոյ իշխանապետութեան ոստմանապետին քէնէշ Անարէվ զորավարին կնոջը եւ Ֆրանսայի երեւելիներէն Տիկին Սթէմի։

ՕՏԱՐ ՊՅՈՒՌԱՆՆԵԱՆ.—Կայս. Իրատէ մը արաւոնեց ընդունելութիւնը եւ գործակատարութիւնը հելէն կառավարութեան կողմէ արուած հեռեւալ պատուանշանները.—Ս. Փրկի առաջին կարգը՝ մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշայի եւ արտաքին գործոց խորհրդական Նաում էֆէնտի։ Երկրորդ կարգը՝ արտաքին Քաղաքականութեան քարտուղար Նուրի պէյի, Բ. Դրան առաջին թարգմանիչի օգնական Իզզէթ պէյի եւ արտաքին գործոց նախարարութեան առեւտրական գործոց Տնօրէն Նիքոլաքի էֆ.ի։ Երրորդ կարգը՝ արտաքին Քաղաքականութեան արձանագրութեան տեսուչ Հասան պէյի, արտաքին գործոց նախարարութեան Թարգմանութեան Սառաէտարի պէյի, Թարգմանութեանց սենեկին քաղաքական ճիւղին Տնօրէնի երկրորդ օգնական Ակեռ պէյի եւ խորհրդականներու սենեկին առաջին միւմէյիզ Հրանտ պէյ։ Չորրորդ կարգը՝ արտաքին Քաղաքականութեանց միւմէյիզներէն Նէշէթ Հիքմէթ պէյի, քարտուղար Սարիսնաքի ու Տիգրան էֆ.ներու, Բ. Դրան կայս. դիւանէն Տնօրէնի օգնական Ամէրտին պէյի, խորհրդականներու սենեկին օգնականներէն Բէրէթլիճեան Պօղոս էֆ.ի ու Տավուտ պէյի եւ Պրուսէյի օսմ. դեսպանատան երրորդ քարտուղար Նորատունկեան Տիրան պէյի։ Հինգերորդ կարգը՝ արտաքին Քաղաքականութեանց քարտուղարներէն Ճէմիլ պէյի եւ Սբիրօ էֆ.ի, խորհրդականներու սենեկին արձանագրութեանց ճիւղին միւմէյիզ Իպրահիմ Ինան պէյի եւ մաքսային վերատեսչութեան մանիֆէսթոյի դիւանին միւմէյիզ Տէվլէթ էֆ.ի։

ՈՒԼԱՆԵՐԸ.— Կայս. Իրատէ մը, մասնաւորապէս ղեկուցագրի մը վրայ, հրամայեց որ օսմ. երկիներէն բնակող օսմ. հպատակ Ուլանները, մէյա տէ-իւլամ հպատակներուն նման, իրենց ունեցած քաղաքային իրաւունքներուն բերմամբ, տիրոջ կանոններու համաձայն մուսիթարներ քնարեն եւ Իտարէի ժողովներուն համար ալ համարակալենէն ալ անդամներ կարգուին, ինչպէս կ'ըլլայ միւս հասարակութեանց մասին. միանգամայն կառավարութեան պաշտօնեաները դիւրութիւններ ընծայեն ուլան հասարակութեանց կողմէ կարգուած ուսուցիչներուն՝ անոնց վարժարանները քննելու եւ նոր հասատաւոնեներուն գործառնութիւններն ալ տերութեան օրէնքներուն համաձայն կատարելու համար։ Կայս. այս Իրատէն հաղորդուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնատարներուն եւ հարկ եղածը գործադրուեցաւ։

ԱՆՍԱՀՏՕ նաւագործարանը հեռագրեց ծովային նախարարութեան թէ հօրը թարգիլատաւոնեներուն չինութիւնը ու ըստ պատգամիութիւնը ուարած է եւ ղրկուելիք պաշտօնեաներուն կը սպասուի, անոնց վերջնական փորձերը ու լանձնումի գործողութիւնը կատարելու համար։

ՅԱՆՆՍՅՍՅԻ դեսպան Պ. Բենթան եւ խորհրդական Պ. Պոբ, երեկ Բ. Դրանը երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց խորհրդական Նաում փաշայի հետ։ Դեսպանը Ն. Վասիլաքեան ներկայացուց Պ. Պոբը։ Պ. Բենթան ու Պ. Պոբ յետոյ իրենց այցելութիւնները թողուցին՝ պետական Խորհուրդին նախագահին համար։

—Դեսպան Պ. Բենթան չորս-հինգ օրէն Ֆրանսա պիտի ուղեւորի տլմանուրդով եւ անոր բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ խորհրդական Պ. Պոբ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Դերմանիոյ դեսպանը եւ Իտալիոյ դեսպանատան գործակատարը, երեկ, Բ. Դրանը երթալով տեսակցան արտաքին գործոց խորհրդական Նաում փաշայի հետ։

ՀՌՈՄԻ մէջ, ինչպէս ծանուցուեցաւ, մէկ քանի օրէն համաժողով մը պիտի գումարուի, երկրագործական միջազգային հասատաւութիւն մը հիմնելու համար։ Այդ համաժողովին ալբերթեանց մասնագէտ պատուիրակներէն զատ ներկայ պիտի գտնուին նաեւ Հռոմի դեսպանները։ Հեռեւաբար կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ օսմ. կառավարութեան կողմէ ալ Հռոմի դեսպան Բէյլիս պէյ ներկայ գտնուի։

ՄԷՀՄԷՏ ՓԱՇԱ.—Կայս. Թիկնազարդ եւ նաւային զօրանկիր զինուորներու հրամանատար Ֆէրիգ Մէհմէտ փաշա որ բանական տանջ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինեցաւ եւ մեկ քանի օրէն պիտի կրնայ իր պաշտօնատեղին յանձնել։

ՆԱՄՈՒՔ ՊԷՅ.—Մեծ-Եպարքոսին եղբայրը՝ Նամուք պէյ, անդամ առաջնակարգ Խորհուրդին, մեկ քանի օրէն Վիէննա պիտի ուղեւորի, հիւանդութիւնը դարմանելու համար։

ԱՆՏՈՒԼԻ երկաթուղիին ընդհանուր Տնօրէն Տոքտ. Զանտէր որ շաբաթ օրը Պիրէան գացած էր, երեկ իրիկուն կ. Պոլիս դարձաւ։

ԷՎԿԱՅԻ նոր միւֆթիութիւն հիւսնի էֆ. կայս. Պալատ երթալով երդմնադրութիւն մատոյց։ Երեկ իր նոր պաշտօնին ձեռնարկեց։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպան Պարոն ֆոն Բալիւէ որ արձակուրդով Վիէննա կը գընայ, տասը օրէն կ. Պոլիս պիտի դառնայ։ Պարոն ֆոն Բալիւէ մայիս 5/18ին տեսակցեր է Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլոմանզի կոմսին հետ։ Դեսպանը նաեւ տեսակցեր է առեւտրական նախարար Պ. ֆոն Բալի հետ՝ Թուրքիոյ եւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ առեւտրական դաշնադրութեան մասին, որուն բանակցութիւնները մօտերս պիտի սկսին։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԱՍՑԻՒՏԷՆ ապրիլ ամսուան հասոյթը եղաւ 1,050,198 ղրշ. անցեալ տարի եղած էր 1,033,114 եւ նախորդ տարին ալ 1,042,871. Ներկայ տարուան մարտ ապրիլ ամիսներուն հասոյթի գումարն է 1,956,762 ղրշ. անցեալ տարի 1,945,200 էր եւ նախորդ տարին ալ 1,969,654։

ԲՈՒ-ՍԱՑԻՏԷՆ կը գրեն թէ Պոմպէյեն հոն ժամանած անգլիական շրջեւուտի մը հնդկեկ հնդպանը ժանեսթամ վարակուած ըլլալով, լոգնուբը քարանթինայի ու ապանխանիներու ենթարկուեր է։

ԲԱՄՊԱԿ.— Եգիպտոսի բամպակի ատենկերու վրայ երեւան եկած միլոտները բնաջինջ ընելու նպատակով ձեռք առնուած միջոցները բնաւ արդիւնք մը չեն ունեցած։

ՄԱՀՑՈՒՑԱԿ.—Վերջին շաբաթուն կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 221, որոնց 2ը՝ ծաղկախտէ, 2ը՝ թիֆոյէ, 17ը՝ չնչղական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան պատճառներէ։

ԹԷՈՏՈՐԻ ՄԱՐԲԻԶԸ, Հանրային Պարտքի վարչութեան խալիական նոր պատուիրակը, որուն կ. Պոլիս ժամանումը ծանուցուեցաւ, հոմէական ազնուական գերդաստանի մը կը պատկանի. երիտասարդ է տակաւին՝ երեսուն երկու տարեկան, ոսկոյթ իրեւ ճարտարգէտ մասնագիտական պաշտօններ վարած է Եւրոպայի, Ասիոյ ու Ամերիկայի մէջ։ Մարբիզը, Հռոմէն ճամբայ ելնելէ առաջ, պարիս ունեցեր է ներկայանալու Իտալիոյ Թագաւորին որ գոհունակութիւն յայտներ է անոր անուանումին համար։

ԻԶՄԻՐԻ նախնական տեսակին տնդամ նեւպարիան էֆ., որ այս տարի ընտրուած էր, հրաժարած ըլլալով, նոր ընտրութիւն կատարեր եւ մեծամասնութեամբ անդամ ընտրուեր է Սեդրաք էֆ. Մօրբէքեան։

ԵՐԿՈՒ ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երեկ գիշեր, ժամ 6 ու կէսին, Բեբէ, Բանկալթի, Պոլբէ փողոց հրդեհ ծագեցաւ Մամիի փաշայէն առուէն։ Այդ տեղը չենքերը գրեթէ մեծ մասամբ փայտէն ու խիտ առ խիտ գտնուելով, կրակը չուռաով տարածուեցաւ. մանաւանդ ջուր գրեթէ բնաւ չկար եւ ջրհոսները անգործ մնացած էին։ Զինուորական ջրհանկիր խումբերը Բանկալթիի մեծ փողոցէն՝ Տէրբոյի ջուրի ծորակներէն մինչեւ հրդեհին վայրը խողովակներ դրին, որով կարելի եղաւ կրակը մարել, սակայն հրդեհը Ա.դ պատ փղոցն ալ տարածուած ըլլալով, ընդ ամէնը քառասունընկնդ տուներ այրեցան։ Բնակիչները մեծ մասամբ հայ, իսկ մնացածը՝ հայ-հռոմէական ու յոյն, աղքատ ընտանիքներէ կը բաղկանան։ Կրակը սկսած տունը, որ պրտպ էր, ապահովագրուած էր Պոլսոյ ընկերութեան։

Տե՛ս յաջորդ երես ՔԱՌԼՔՄԱՆԻ մեծ վաճառատան ծանուցումը։

ՎԱՐՁ. ԽՈՐՀՐԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ Ա.ՁԴ. — Բամէլիի երկաթուղիներու պարտաթղթերուն 212.դ վճարումներուն պիտի կատարուի 1905 մայիս 18|31ին, ճիշդ կէս օրին, Օսմ. Հանրային Պարտքի կեդրոնատեղիին մէջ, հրապարակաւ եւ Օսմ. կայս. Պանքային մասնակցութեամբ։

Կ. Պոլիս 7|20 մայիս 1905 1—5

Պատերազմաբերանէն

ԼՈՒՐԵՐ

Հապէշ Մենէլիք կայսրը վերջերս Պալիս եկող պատգամաւորութեան միջոցաւ, ինչպէս Յունաց, Նոյնպէս եւ մեր Ս. Պատրիարքին ուղղած մէկ նամակով գոհունակութիւն յայտնած ըլլալով իրեն հպատակ հայ ժողովրդեան բարւոք ծառայութենէն եւ հաւատարմութենէն, Ս. Պատրիարքը այս անգամ ի պատասխանի գրած գիրանոցին մէկ նամակով երախտագիտութիւն կը յայտնէ եթովպական երկրին մէջ ապրողներուն եւ արհեստական գործով պարապող եւ արքունական ծառայութեանց մէջ գտնուող Հայերու վրայեւոյ պաշտպանութեան եւ գած համակրութեան համար։ Նաեւ կը խնդրէ որ նոյն խնամքը ու պաշտպանութիւնը շարունակի նաեւ այսուհետեւ, որպէս առաջիկայ ըլլալու համար հարկ եղած յարդարը ու պատուէրը տեղւոյն հայ ժողովրդեան ուղղելու նպատակաւ քահանայ մը ալ ղրկուած ըլլալը կը տեսնուի եւ օրհնութիւններ կուտայ։ Մենէլիք կայսրը եւ անոր Կայս.Տան անդամները։ Ս. Պատրիարքին այս նամակը Հապէշ պատուիրակութեան միջոցաւ պիտի մատուցուի Մենէլիք կայսրը։

—Իտալիոյ Կարմիր Թագաւորին գոհունակութեան տարեդարձին առթիւ, Ս. Պատրիարքին կողմէ Տ. Հմայեակ եպսկ. եւ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէլեճեան այսօր ուսմանական դեսպանատունը գ'երթան շնորհաւորական այցելութիւն տալու դեսպան Պ. Լանվասոնի։

—Երէկուանէն Եւրոպայեն նախարդ Տ. Սուլ Տ. Ղեւոնդ Վրդ.ին մայիս 3ին եւ. Ֆրանսէ մեկնելը հեռագրու ծանուցուած էր Պատրիարքարան։ Այդ թուականին եւ. Ֆրանսէ ճամբայ ելլալ ուզողները Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլոմանզի կոմսին հետ։ Դեսպանը նաեւ տեսակցեր է առեւտրական նախարար Պ. ֆոն Բալի հետ՝ Թուրքիոյ եւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ առեւտրական դաշնադրութեան մասին, որուն բանակցութիւնները մօտերս պիտի սկսին։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԱՍՑԻՒՏԷՆ ապրիլ ամսուան հասոյթը եղաւ 1,050,198 ղրշ. անցեալ տարի եղած էր 1,033,114 եւ նախորդ տարին ալ 1,042,871. Ներկայ տարուան մարտ ապրիլ ամիսներուն հասոյթի գումարն է 1,956,762 ղրշ. անցեալ տարի 1,945,200 էր եւ նախորդ տարին ալ 1,969,654։

ԲՈՒ-ՍԱՑԻՏԷՆ կը գրեն թէ Պոմպէյեն հոն ժամանած անգլիական շրջեւուտի մը հնդկեկ հնդպանը ժանեսթամ վարակուած ըլլալով, լոգնուբը քարանթինայի ու ապանխանիներու ենթարկուեր է։

ԲԱՄՊԱԿ.— Եգիպտոսի բամպակի ատենկերու վրայ երեւան եկած միլոտները բնաջինջ ընելու նպատակով ձեռք առնուած միջոցները բնաւ արդիւնք մը չեն ունեցած։

ՄԱՀՑՈՒՑԱԿ.—Վերջին շաբաթուն կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 221, որոնց 2ը՝ ծաղկախտէ, 2ը՝ թիֆոյէ, 17ը՝ չնչղական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան պատճառներէ։

ԹԷՈՏՈՐԻ ՄԱՐԲԻԶԸ, Հանրային Պարտքի վարչութեան խալիական նոր պատուիրակը, որուն կ. Պոլիս ժամանումը ծանուցուեցաւ, հռոմէական ազնուական գերդաստանի մը կը պատկանի. երիտասարդ է տակաւին՝ երեսուն երկու տարեկան, սակայն իրեւ ճարտարգէտ մասնագիտական պաշտօններ վարած է Եւրոպայի, Ասիոյ ու Ամերիկայի մէջ։ Մարբիզը, Հռոմէն ճամբայ ելլէլէ առաջ, պարիս ունեցեր է ներկայանալու Իտալիոյ Թագաւորին որ գոհունակութիւն յայտներ է անոր անուանումին համար։

ԻԶՄԻՐԻ նախնական տեսակին տնդամ նեւպարիան էֆ., որ այս տարի ընտրուած էր, հրաժարած ըլլալով, նոր ընտրութիւն կատարեր եւ մեծամասնութեամբ անդամ ընտրուեր է Սեդրաք էֆ. Մօրբէքեան։

ԵՐԿՈՒ ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երէկ գիշեր, ժամ 6 ու կէսին, Բեբէ, Բանկալթի, Պոլբէ փողոց հրդեհ ծագեցաւ Մամիի փաշայէն առուէն։ Այդ տեղը չենքերը գրեթէ մեծ մասամբ փայտէն ու խիտ առ խիտ գտնուելով, կրակը չուռաով տարածուեցաւ. մանաւանդ ջուր գրեթէ բնաւ չկար եւ ջրհոսները անգործ մնացած էին։ Զինուորական ջրհանկիր խումբերը Բանկալթիի մեծ փողոցէն՝ Տէրբոյի ջուրի ծորակներէն մինչեւ հրդեհին վայրը խողովակներ դրին, որով կարելի եղաւ կրակը մարել, սակայն հրդեհը Ա.դ պատ փղոցն ալ տարածուած ըլլալով, ընդ ամէնը քառասունընկնդ տուներ այրեցան։ Բնակիչները մեծ մասամբ հայ, իսկ մնացածը՝ հայ-հռոմէական ու յոյն, աղքատ ընտանիքներէ կը բաղկանան։ Կրակը սկսած տունը, որ պրտպ էր, ապահովագրուած էր Պոլսոյ ընկերութեան։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՕՍՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՕՏԱՐՈՅ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆԴՈՆ, 22 մայիս.—Հանկ-Բանկէն հեռեւեալը կը հեռագրեն «Ակնարկ Նիւ»ի.—Շատ կարեւոր լուր մը կայ. ռուսական նաւատորմը անցեր է նեղուցը որ կը գտնուի Ֆորմոզայի հարաւային կողմը՝ այդ կղզիին եւ Պաշի կղզիներուն մէջտեղը։ Նաւատորմը, այդ նեղուցը անցնելէ առաջ, եւ Ռուսերուն կողմէ առանց յարձակումի մը ենթարկուելու, ճամբան շարունակեր է դէպի հիւսիս։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— (Պատգամական).—Լիւիէվիչ զորավարը սա հեռագիրը ուղղած է Ռուսիոյ կայսեր.—«Մեր հեծելազորքերէն քանի մը խումբեր, մայիս 21ին, կը գտնուէին երկաթուղիին արեւելեան կողմը. տասնց մէկը բաժնուցաւ հեռագրական կատարելու համար եւ Շոցէնի գիւղին մօտ ժամանեց, բայց յարձակումի մը ենթարկուեցաւ ճարտնական բազմաթիւ զինուորներու կողմէ, որոնք հարաւային հանքերէն կու գային, ուր պահուըտած էին։ Մեր զորախումբը հարկադրուեցաւ եռ քաշուիլ, մեկ քանի հոգի կորսնցնելով։ Շոցէնի մեծ պաղատային վրայ, մեր զորախումբերէն երկուքը լուռանալով, վանեցին ճարտնական հեծելազորքերը եւ հեռեւակները քանի մը դիրքերէ եւ գրաւեցին Բալի հովիտը ու հանգիստ հովիտը՝ Մանչէնդի արեւմտեան կողմին ուղղութեամբ։ Մալթինով զորավարին զորախումբն ալ յաջողեցաւ Թաւլանէն եւ մղել ճարտնական լուռաշապանները։»

ԼՈՆԴՈՆ.— Խարպէնէ կը հեռագրեն թէ Թակօ ծովակալը, իր նաւատորմը Զուշիմայի առէջ խարբեր, Ռաճէթվէնքի ծովակալին վրայ յարձակելու կը վարանի։

ՊԷՐԼԻՆ.— Դերմանիոյ դահժառանգ իշխանին ամուսնութիւնը պահուն, Վիլհէլմ Բ. ճառ մը պիտի խօսի օտար պատուիրակութեանց ներկայութեանը, ջատագովելով Մայրագոյն Արեւելքի մէջ հաշտութիւնը եւ Մարքի խնդրին խաղաղութեամբ լուծումը։

ԲԱՐԻԶ.— Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ նաւային ճակատամարտը նախորդ շաբաթուն պիտի կատարուեր, սակայն յետաձգուեցաւ, վասն զի ռուսական մարտանաւերը դադրեցուցած էին յառաջխաղացումը, Ռաճէթվէնքի հիւանդութիւնը տակաւին ըլլալուն հետեւանքով։

ԹՈՒՐԻՈ.—(Պատգամական). — Թշնամի զորախումբ մը, որ չորեքսուն շարժում մը կը կատարէր մեր դիրքին առին դանալու համար, ոչնչի հանքի մօտերը՝ Զանկիրի արեւելեան կողմէն տասը մղոն հեռուն, մեր զինուորներուն կողմէ եռ մղուեցաւ։ Ուրիշ թշնամի զորախումբ մը երկրորդաբար մաս, որոնց այդ գիւղը եւ յետոյ եռ քաշուեցաւ։ Ռուս հեծելազորքերու զորախումբ մը, մայիս 20ին, Թանկլտաի վրայ յարձակեցաւ՝ Լիաս-Հոլի ամ հեղերքին վրայ՝ Թաքուստ մէնի հարաւային արեւմտեան 13 մղոն հեռուն։ Մէկ քանի ժամուան ճակատամարտ մը եռաբ այդ զորախումբը հարկադրուեցաւ եռ քաշուիլ անկարգ վիճակի մէջ դէպի հարաւային արեւմտաք, երեք հարիւր մահեալ ու վիրաւոր թողելով ռազմական դաշտին վրայ։

ԹՈՒՐԻՈ.—Ուրիթերի կը հեռագրեն թէ ճաքանները գրաւեր են չինական նաւակ մը, ուր մէկ քանի ռուս սպաներ կը գտնուէին. կը գրուի թէ տասնը վիրաւորեալներէն ճամբայ ելած են՝ հեռագրութիւններ կատարելու համար։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.—Ռաճէթվէնքի ծովակալին բարեկամները կ'ըսեն թէ անոր հիւանդութեան մասին ելած զրոյցները անհիմն են եւ թէ ընդհակառակը չատ քաջառողջ է։ Ռաճէթվէնքը պահուն որոշ ցաւեր կը առառպէր, բայց վերջերս բոլորովին ապաքինեցաւ. թէեւ քիչ մը ջղացաւութիւն ունի, սակայն կարեւոր բան մը չէ եւ ծովակալին համար յաջորդ մը նշանակելու պէտք չի թողուր։ Արդէն Պէրլիւզ ծովակալն ալ Վլատիվոսթոքի հրամանատար կարգուած է միայն։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Բարթ-Արթաւրի անձնատուութեան քննիչ յանձնաժողովը կը քննէ պաշարման եւ անձնատուութեան վերաբերեալ գրութիւնները։ Շթօսէլ զորավարին դէմ ամբաստանութիւնները կը յառնան։ Զորավարը ուժգին կերպով ինքզինքը կը պաշպանէ եւ կ'ըսէ թէ Բարթ-Արթաւրի բոլոր ամրութեանց սպառազինութիւնները համապատասխան չէին ժամանակին պահանջմունքներուն։ Յանձնաժողովը չատ գործ ունի ընելիք եւ կը կարծուի թէ քննութիւնը մինչեւ սեպտեմբեր պիտի չարունակէ։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Դիւրերուն հեռագիրներուն մէջ։)

ՎԻԵՆՆԱ.—Բէլգրատէն կը հեռագրեն թէ Պ. Պաւրիան յաղողեր է միջամտութիւն մը առաջ բերել՝ կուսակցութեան զանազան բաժանումներուն զիջողութիւնները ընելով։ Անարաչի կամը վաղը նորէն պիտի խորհրդակցի կայսեր հետ։ Հաստատուած է թէ Պ. Պաւրիան յաղողեր է միջամտութիւն մը առաջ բերել՝ կուսակցութեան զանազան բաժանումներուն զիջողութիւնները ընելով։ Անարաչի կամը վաղը նորէն պիտի խորհրդակցի կայսեր հետ։ Հաստատուած է թէ

ՕՍՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՕՏԱՐՈՅ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆԴՈՆ, 22 մայիս.—Հանկ-Բանկէն հեռեւեալը կը հեռագրեն «Ակնարկ Նիւ»ի.—Շատ կարեւոր լուր մը կայ. ռուսական նաւատորմը անցեր է նեղուցը որ կը գտնուի Ֆորմոզայի հարաւային կողմը՝ այդ կղզիին եւ Պաշի կղզիներուն մէջտեղը։ Նաւատորմը, այդ նեղուցը անցնելէ առաջ, եւ Ռուսերուն կողմէ առանց յարձակումի մը ենթարկուելու, ճամբան շարունակեր է դէպի հիւսիս։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— (Պատգամական).—Լիւիէվիչ զորավարը սա հեռագիրը ուղղած է Ռուսիոյ կայսեր.—«Մեր հեծելազորքերէն քանի մը խումբեր, մայիս 21ին, կը գտնուէին երկաթուղիին արեւելեան կողմը. տասնց մէկը բաժնուցաւ հեռագրական կատարելու համար եւ Շոցէնի գիւղին մօտ ժամանեց, բայց յարձակումի մը ենթարկուեցաւ ճարտնական բազմաթիւ զինուորներու կողմէ, որոնք հարաւային հանքերէն կու գային, ուր պահուըտած էին։ Մեր զորախումբը հարկադրուեցաւ եռ քաշուիլ, մեկ քանի հոգի կորսնցնելով։ Շոցէնի մեծ պաղատային վրայ, մեր զորախումբերէն երկուքը լուռանալով, վանեցին ճարտնական հեծելազորքերը եւ հեռեւակները քանի մը դիրքերէ եւ գրաւեցին Բալի հովիտը ու հանգիստ հովիտը՝ Մանչէնդի արեւմտեան կողմին ուղղութեամբ։ Մալթինով զորավարին զորախումբն ալ յաջողեցաւ Թաւլանէն եւ մղել ճարտնական լուռաշապանները։»

ԼՈՆԴՈՆ.— Խարպէնէ կը հեռագրեն թէ Թակօ ծովակալը, իր նաւատորմը Զուշիմայի առէջ խարբեր, Ռաճէթվէնքի ծովակալին վրայ յարձակելու կը վարանի։

ՊԷՐԼԻՆ.— Դերմանիոյ դահժառանգ իշխանին ամուսնութիւնը պահուն, Վիլհէլմ Բ. ճառ մը պիտի խօսի օտար պատուիրակութեանց ներկայութեանը, ջատագովելով Մայրագոյն Արեւելքի մէջ հաշտութիւնը եւ Մարքի խնդրին խաղաղութեամբ լուծումը։

ԲԱՐԻԶ.— Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ նաւային ճակատամարտը նախորդ շաբաթուն պիտի կատարուեր, սակայն յետաձգուեցաւ, վասն զի ռուսական մարտանաւերը դադրեցուցած էին յառաջխաղացումը, Ռաճէթվէնքի հիւանդութիւնը տակաւին ըլլալուն հետեւանքով։

ԹՈՒՐԻՈ.—(Պատգամական). — Թշնամի զորախումբ մը, որ չորեքսուն շարժում մը կը կատարէր մեր դիրքին առին դանալու համար, ոչնչի հանքի մօտերը՝ Զանկիրի արեւելեան կողմէն տասը մղոն հեռուն, մեր զինուորներուն կողմէ եռ մղուեցաւ։ Ուրիշ թշնամի զորախումբ մը երկրորդաբար մաս, որոնց այդ գիւղը եւ յետոյ եռ քաշուեցաւ։ Ռուս հեծելազորքերու զորախումբ մը, մայիս 20ին, Թանկլտաի վրայ յարձակեցաւ՝ Լիաս-Հոլի ամ հեղերքին վրայ՝ Թաքուստ մէնի հարաւային արեւմտեան 13 մղոն հեռուն։ Մէկ քանի ժամուան ճակատամարտ մը եռաբ այդ զորախումբը հարկադրուեցաւ եռ քաշուիլ անկարգ վիճակի մէջ դէպի հարաւային արեւմտաք, երեք հարիւր մահեալ ու վիրաւոր թողելով ռազմական դաշտին վրայ։

ԹՈՒՐԻՈ.—Ուրիթերի կը հեռագրեն թէ ճաքանները գրաւեր են չինական նաւակ մը, ուր մէկ քանի ռուս սպաներ կը գտնուէին. կը գրուի թէ տասնը վիրաւորեալներէն ճամբայ ելած են՝ հեռագրութիւններ կատարելու համար։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.—Ռաճէթվէնքի ծովակալին բարեկամները կ'ըսեն թէ անոր հիւանդութեան մասին ելած զրոյցները անհիմն են եւ թէ ընդհակառակը չատ քաջառողջ է։ Ռաճէթվէնքը պահուն որոշ ցաւեր կը առառպէր, բայց վերջերս բոլորովին ապաքինեցաւ. թէեւ քիչ մը ջղացաւութիւն ունի, սակայն կարեւոր բան մը չէ եւ ծովակալին համար յաջորդ մը նշանակելու պէտք չի թողուր։ Արդէն Պէրլիւզ ծովակալն ալ Վլատիվոսթոքի հրամանատար կարգուած է միայն։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Բարթ-Արթաւրի անձնատուութեան քննիչ յանձնաժողովը կը քննէ պաշարման եւ անձնատուութեան վերաբերեալ գրութիւնները։ Շթօսէլ զորավարին դէմ ամբաստանութիւնները կը յառնան։ Զորավարը ուժգին կերպով ինքզինքը կը պաշպանէ եւ կ'ըսէ թէ Բարթ-Արթաւրի բոլոր ամրութեանց սպառազինութիւնները համապատասխան չէին ժամանակին պահանջմունքներուն։ Յանձնաժողովը չատ գործ ունի ընելիք եւ կը կարծուի թէ քննութիւնը մինչեւ սեպտեմբեր պիտի չարունակէ։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Դիւրերուն հեռագիրներուն մէջ։)

ՕՏԱՐՈՅ ԵՒ ՔԱՌՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆԴՈՆ, 22 մայիս.—Հանկ-Բանկէն հեռեւեալը կը հեռագրեն «Ակնարկ Նիւ»ի.—Շատ կարեւոր լուր մը կայ. ռուսական նաւատորմը անցեր է նեղուցը որ կը գտնուի Ֆորմոզայի հարաւային կողմը՝ այդ կղզիին եւ Պաշի կղզիներուն մէջտեղը։ Նաւատորմը, այդ նեղուցը անցնելէ առաջ, եւ Ռուսերուն կողմէ առանց յարձակումի մը ենթարկուելու, ճամբան շարունակեր է դէպի հիւսիս։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— (Պատգամական).—Լիւիէվիչ զորավարը սա հեռագիրը ուղղած է Ռուսիոյ կայսեր.—«Մեր հեծելազորքերէն քանի մը խումբեր, մայիս 21ին, կը գտնուէին երկաթուղիին արեւելեան կողմը. տասնց մէկը բաժնուցաւ հեռագրական կատարելու համար եւ Շոցէնի գիւղին մօտ ժամանեց, բայց յարձակումի մը ենթարկուեցաւ ճարտնական բազմաթիւ զինուորներու կողմէ, որոնք հարաւային հանքերէն կու գային, ուր պահուըտած էին։ Մեր զորախումբը հարկադրուեցաւ եռ քաշուիլ, մեկ քանի հոգի կորսնցնելով։ Շոցէնի մեծ պաղատային վրայ, մեր զորախումբերէն երկուքը լուռանալով, վանեցին ճարտնական հեծելազորքերը եւ հեռեւակները քանի մը դիրքերէ եւ գրաւեցին Բալի հովիտը ու հանգիստ հովիտը՝ Մանչէնդի արեւմտեան կողմին ուղղութեամբ։ Մալթինով զորավարին զորախումբն ալ յաջողեցաւ Թաւլանէն եւ մղել ճարտնական լուռաշապանները։»

ԼՈՆԴՈՆ.— Խարպէնէ կը հեռագրեն թէ Թակօ ծովակալը, իր նաւատորմը Զուշիմայի առէջ խարբեր, Ռաճէթվէնքի ծովակալին վրայ յարձակելու կը վարանի։

ՊԷՐԼԻՆ.— Դերմանիոյ դահժառանգ իշխանին ամուսնութիւնը պահուն, Վիլհէլմ Բ. ճառ մը պիտի խօսի օտար պատուիրակութեանց ներկայութեանը, ջատագովելով Մայրագոյն Արեւելքի մէջ հաշտութիւնը եւ Մարքի խնդրին խաղաղութեամբ լուծումը։

ԲԱՐԻԶ.— Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ նաւային ճակատամարտը նախորդ շաբաթուն պիտի կատարուեր, սակայն յետաձգուեցաւ, վասն զի ռուսական մարտանաւերը դադրեցուցած էին յառաջխաղացումը, Ռաճէթվէնքի հիւանդութիւնը տակաւին ըլլալուն հետեւանքով։

ԹՈՒՐԻՈ.—(Պատգամական). — Թշնամի զորախումբ մը, որ չորեքսուն շարժում մը կը կատարէր մեր դիրքին առին դանալու համար, ոչնչի հանքի մօտերը՝ Զանկիրի արեւելեան կողմէն տասը մղոն հե

ԱՄԷՆՈՒՆ ՍՈՎՈՂՋԱՒՈՐԻՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Հղացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնատատութիւն, էնֆիլէնցա եւ ամէն Լղային հիւանդութիւն, սպասով բուժում կը գտնեն, տոքթէօր Գրոնենեի հակաղղացաւական դեղահատերու միջոցաւ։ Գին, տուփ, դրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթէօր Գրոնենեի եւ ընկ. 75ը Գօնէթի փողոց, Բարիզ, կ. Պոլիս, Ճ. Մէզիլքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 4—30

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Դրամագլուխ եւ պահեստ

ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, կ. Պոլսոյ եւ մօտակայ Թուրքիոյ մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. կայս. Պանքան։

Ընդհանուր գործակալ
ՅՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆՆՕ ԵՒ ԸՆԿ.

Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց, թիւ 4
30 28—50

ՏՈՔԹ. ԷՇՐԷՖ ՊԷՅԻ

ՅՕԳՆԱՑԱՒԻ ԽԱՐԱՆՆԵՐԸ

«Սէթիթ», մէջքի ցաւ եւ թուլութիւն ուտալն, այս խարանին ընդհանրապէս կը բուժուին. նորէն չկրկնուելու համար աղդեցիկ է, եւ տակաւին կը գործածուի։ Կրպակին բանելով լաւ մը տաքցնել յետոյ ցաւած տեղը փակցնելու է խարանը, չորս օր վրան պահելով։ Ցիւռալ խարաններուն կեդրոնական մթերանոցը կը գտնուի Սկիւտար, Ուսքիւար փողոցը հաստատուած Մանոլաքի լգ. Զարարուլոյի դեղարանը։ Գուառանթէն եղած յանձնարարութիւնները օրը օրին կը կատարուին եւ Թղթատուն կը յանձնուին։ Կը գտնուի նաեւ հետեւեալ դեղարաններուն մէջ, Սպարապէտի Դրան մօտ Մէրճուն հօքուչը Թիւ 1 դեղարանը, Խոքի Ալի Փաշա Պոյոր Սապթիյի լգ.ի դեղարանը, Սարճամէտ պաղը՝ Նիսիմ լգ.ի դեղարանը, եւ Էրէնգիւղի մէջ Դարեգին լգ.ի դեղարանը, Պէյլիկթաշ Թրամուէյին կայարանը սեղանատեր Նամի լգ.ի խանութը։ Հասոյթը 5 դրուշ։ Հարիւրին քսան դեղ մեծագոյն յանձնարարութեանց համար։ 6—10

ՔԻՆԱՐՏ CUNAR[D]

ՔՆԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՃԻՆ

Որ տախտ երկու տնգամ կը բռնին Լիվերբուլի եւ Նիւեարկից միչեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Սիլվանիա	539
Սարմանիա	18900	Քամպանիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէյլս	3229
Քամբանիա	12950	Բաւլիա	2942
Սուլիանիա	8845	Թիւնիա	2936
Ամերիկա	8128	Սիբիրիա	2955
Ինդուլգիա	8120	Սամարիա	2559
Մէրսիա	7292	Այէրսօ	218
Ամանդ	7269	Տէրեսուրկ	16

Դիմել առ՝ ՀՈՒԼԻ ԵՒ ՍԻԿԸՐ
25—50 Joly et Seagor

Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. Երեւեկ. 1905 մարտ 1 (Ն.Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՕԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 622
Ապր. և Շմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկ.	11 —
Գալին խան		11 31
Զուսրա		12 15
Արբգ Էօրէն		12 43
Մանասուն		1 12
Գարաման	ժմ.	1 43
	մկ.	1 58
Սիարօվա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Սլառա		3 50
Էրէուլի	ժմ.	4 15
	մկ.	4 35
Պուլկուրլու ժմ.	Երեկ.	4 50

ԴԱՐՁ 621
Ապր. և Շմբ.

Կայարան		Իրկ.
Պուլկուրլու	մկն.	5 5
Էրէուլի	ժմ.	5 23
	մկն.	7 20
Սլառա		7 47
Այրանճը-Տէրպէնտ		8 31
Սիարօվա		9 13
Գարաման	ժմ.	9 37
	մկն.	9 52
Մանասուն		10 25
Արբգ Էօրէն		10 54
Զուսրա		11 30
Գալին խան		12 6
Գոնիա ժմ.	Երեկ.	12 35

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՔԱՌԼԷՄԱՆ

ԲԵՐԱ, ՍԷՆԹ-ԱՆԹՈՒԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԴԻՄԱՑ

ՍՅՍՕՐՈՒՐՆԷ ՍԿՍԵԱԼ ԱՄԷՆ ՕՐ

ՃՈԽ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՂԱՆԱԿԻՍ ԱՄԷՆ ՆՈՐՈՅԹՆԵՐՈՒՆ

ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ՁԵՂՉՈՒԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՄՍՈՑ ՀԱՄԱՐ

Պլուզներ, Ժիլբոնեռ, Հովանոցներ եւն. եւն.

ՕՔՔԱԶԻՈՆ! ՍՕՂՏ! ԿՈՒԲՕՆ! 8—15

ԷՑԹՈՒՏՍ ԲԱԹԷՆԹ

ԻՆՔԱՆՆՊՈՂ ՍԷՅԵՍ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝ Ուղղուած Զէյթունս Բաթէնք ենս Լիֆ Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. Կայս. Պանքայի մէջ հաստատած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս գոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՏՈՒԱՐԴ ԷՆՏ ՍԸՆ
Ալպէմնի խան, Պոլիս

Հայթայթիլ Օսմ. Կայս. Պանքայի դրամարկղի սենեակներ կաղմակերպող գործակալութիւններ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, մասնաճիւղեր Սքիւպի եւ Մանասթիրի մէջ։

ԵՌԱԹ

ՀԱՑԹԱԳԵԹՈՒ

ԲԱՐՁՐ. ԿԱԼԼԷՍԻՆ ԻՇԽԱՆԻՆ

Մեր քեռայի ամէնէն մեծ յանձնարարութիւնը որ եղած ըլլայ կառավարութեան մը, Ընկերութեան մը կամ անհատական Տան մը կողմէ, այն յանձնարարութիւնն է որ Եռաթ Թիբրայիրը Բրմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յանձնուած է։ Երբորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 Մեթենայի յանձնարարութիւն կուտայ Եռաթ Թիբրայիրը Բրմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ Բնաւ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ

Եռաթ Թիբրայիրը Բրմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յանձնուած է։ Երբորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 Մեթենայի յանձնարարութիւն կուտայ Եռաթ Թիբրայիրը Բրմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ Բնաւ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ

Եռաթ գրելու լաւագոյն մեքենան է.

Արեւելքի համար Գործակալ
ԷՏՈՒԱՐԴՍ ԷՆՏ ՍԸՆ
Պոլիս, Ալալէմնի խան, Մէյտանճըզ փողոց։ 32 45—48

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅՆԵՑԻՆԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, ԲԵՌԵՍԲՈՒՐԳ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբարձութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու լաստանաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սարդոյցէ խորտակուելուն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,668,967 ֆր.
Ծրագիրներուն գումար	142,585,000 »
Ապահովագրութիւններուն վճարուած գումար	314,768,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին ու տոկոս	56,585,800 »

Ամէն տեսակ տեղեկութիւնները համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ագաբեան խան, Վալիտաս, Ղալաթիա։
Ցեղրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՄԻՐԻՋ 11 45—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Նէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էսքիշեհիր, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմունի, Տարսոն, Տէպէ Աղաճ, Քանկիէր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնակա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մերսին, Մերսինի, Մանասորը, Դիարբեքիր, Ուշաք, Բորդ-Սաիտ, Սէլանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Ֆուրիական Տրիպոլիս եւ Սկի պ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (դոնթ-գուրան) փոխառութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բիլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը դեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու զանազան քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէկեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինակներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կրեդիտներ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, տեղական տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1½ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձնէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ եւ գնումներու եւ ապատ տեղեկութիւնով ապրանքներ ուտանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս տանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Բումէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանսամպի վիճակահանութեան արժեթուղթեր եւն. եւն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Բումէլի Երկաթուղեաց արժեթուղթերու բրուգենները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 10 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան 3½% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Իմպերիալ փոխարէն դումարներ փոխ կուտայ, պղտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. միւսով Իմպերիալը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու առաջի ոսկիին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալն առ համամութեամբ, եղած փոխառութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

ՅՐԻՏ. ԼԻՕՅԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Նիւեարկից միչեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրջինիան	10500	Ցլավիա	350
Լանսիանա	10500	Լեմբրիզիա	3500
Բէնսիլվանիան	10500	Արքա. գլ.	350
Լանքասթրիան	9000	Ալիէնիան	350
Նիւասէլիան	9000	Ուրուգուան	350
Գ. լոմբիան	8000	Ա. Ինկան	350
Լոքսիան	8000	Ինսուլզիան	250
Ֆոքսնեան	8000	Ելլոտրին	250
Ինդիանեան	8000	Լէսթրան	300
Ֆ. ինդիան	3700	Մինեռ	9.
Վ. պոնիան	3700	Օքսրոյ	800
Տոմինեան	3700	Լիսպոն	8
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի սերնդէն կը խնդրուի իրենց ապրանքները ճանչնալ փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար։ Բերնից հրահանգը ստիպել չպահելուն ժամանակին 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ՝
ԷՅՎԱՐ ԼԱՅՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարտէրի վրա
13 41—50 մաքսատան հին տեղը

ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Կայսերական հրամանով արտօնեալ սիկարի թուղթի վճառման անանուն Ընկերութիւնը կը ծախէ սիկարի թուղթեր ամէն մէկ տարի վրայ նշանակուած թրքական վիճակահանութեան (Արեւելեան երկաթուղոյ) թիւեր։ այս թիւերն ունեցողները իրաւունք ունին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան մասնակցելու որ երկու ամիսը անդամ մը տեղի պիտի ունենայ եւ պիտի չտրուի հետեւեալ կերպով.

1	վիճակ	պիտի	չտրի	Ա	թիւ	չտեղը	1	անգ	դրամական 10000
1	»	»	»	Բ	»	»	1	»	» 1000
2	»	»	»	Գ	»	»	2	»	» 500 »
6	»	»	»	Դ	»	»	6	»	» 300 »
12	»	»	»	Ե	»	»	12	»	» 100 »
28	»	»	»	Զ	»	»	28	»	» 50 »
850	»	»	»	Է	»	»	850	»	» 10 »
900	թիւեր	պիտի	չտրի	իւրաքանչիւր	վիճակահանութեան։				

Ուշադրութիւն. սիկարի թուղթի տեսակը ունին թիւ մը եւ թուական որ վիճակահանութեան կտնալ մասնակցելու համար։

Մեր սիկարի թուղթը Վիեննա կայսերական դպրոցը անանիզ եղած եւ հաստատուած է ամենաբարձր տեսակէ եւ առողջութեան օգտակար ըլլալը։

Ուրեմն գնեցէք մեր թուղթը որ 10 փարա է եւ իւրաքանչիւր տեսակը 100 երես միեւնոյն ժամանակ պիտի տանիք ոսկի դրամական 10,000։

Անմիջապէս կը վճարուին ամէն վիճակահանութեան վերջ երբ չտեղը սիկարի թուղթի տեսակի չտեղ թիւով ներկայացնենք Սալօնիքի՝ Սալօնիքի պանքան։ Կ. Պոլիս, Սալօնիքի պանքան։ Իզմիր. Աթանասուլա եղբարց Ընկերութեան ընդհանուր գործակատարներուն եւ ուրիշ տեղեր Ընկերութեան բոլոր գործակատարներուն։ 31—104

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդունք Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Գոգս	1011	Մալմս	724
Ալէքզ	3607	Գոնկս	2906	Գրանոս	1695	Մարէնկս	3273
Անճելս	1541	Գորբս	895	Հիրս	775	Մարգէլլս	3709
Արիոսքս	2277	Ֆլաս	4311	Հիտալկս	1581	Մէքսոս	3557
Պասանս	1822	Ֆոմնկս	987	Հիլսոն.	3720	Միլս	1057
Պորտտինս	1264	Տուլս	2383	Հորաթիս	3600	Մոնդէպէլլս	1735
Պրավս	1076	Տրաքս	1713	Հոմմէր	595	Մուրիլլս	2419
Պրիմս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1033
Պրիֆթլս	4481	Էպլս	2464	Իտանս	5.40	Օնլս	4100
Ֆէլքս	1371	Էլտորատս	1520	Ճրանս	1080	Ոն արէս	4036
Գաբրաս	1337	Էրգաս	1841	Գէլսս	1053	Օրլանս	1555
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Գէլբինս	3807	Թալերմս	1637
Դաքս	1094	Ֆինլանտ	1828	Գոմնս	1700	Բալս	510
Ֆիրակ	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բրանդս	1229
Ֆրանսքս	1831	Ֆրանչիսքս	4532	Լիբանաս	2272	Ռիեալտս	1663
Հլիս	3697	Կալիլէս	3050	Լիվորնս	1243	Ռոլս	1613
Գոլորաս	4235	Գիկանս	1243	Լոզէնս	319.	ոմէս	1789

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են։
Սարֆս չոգենաւը, նաւապետ Հորնքէսըլ։
Ալէքսս չոգենաւը, նաւապետ Ռէյնուրս։
Օսբրիա չոգենաւը, նաւապետ Հիլդ, որ ի վերջոյ պիտի բեռնաւորի Իզմիրի համար։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին։
Սիսսերս չոգենաւը, նաւապետ Ռէյնոր, մայիս 28ին։
Սիրիս չոգենաւը, նաւապետ Սթրոթի, յունիս 2ին։
Թայնս չոգենաւը, նաւապետ Թարն, յունիս 15ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴԻՋՕՏ
Թիւ 22—24, Քիւլիւք Մէյլէթ խան, Ղալաթիա 10 47—50

LIE RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՃԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաբաթուան երթեւեկութիւնները

Մայիս
Գ. 10,23 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւօտ, Տաղտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէրութ, Սաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 12/25 Օտէսա ժամը 10ին առաւօտ։
Երբ. 14,27 Մէրսինա, Իզմիր, Քիոս, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
13 Օտէսա ժամը 2ին իրիկուն։ 98—50

ՇՈԳԵՆԱՒՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Մ. ԱՐՈՒԵՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՌԼԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԵԶՈՒՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՃԻՆԵՐ

Մայիս 22ին Անգլիոյի, Սեւ Ծովէն։
Ֆլանտր, Անվերբէն հոս ժամանեց։

ՄԵՆՈՒՈՒԱԾՆԵՐ

Մայիս 23ին Անգլիոյի, ուղ. Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարտէրին վրայ։
15 42—50 Թ. ՌԷՆՈՒ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Գորսոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օդանաւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բոսուէլ	300	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրէիս	2400
Թէյպը	3000	Օսամ բիս	2250
Թեանորուս	3000	Բէրա	1250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	20000
Ոս անլի	3 0	Կասբրնի	1500
Մագիոդիս	2500	Էլիէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕՆ եւ ԸՆԿ.
Ուիթմ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
20 31—50 13 Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ

Աբաօտաէր ՁԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇՏ. ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 44 Խառն Առտ.		Թ. 46 Խառն Իրկ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 41 Խառն Առտ.		Թ. 43 Խառն Իրկ.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
11	15	7	58			3	52	12	15
11	35	8	18	մկն. Քարաքէյ կամուրջ	ժմ.	3	32	11	55
12	—	8	30	ժմ. Հայտար Փաշա	մկն.	3	22	11	21
1	5	9	38	մկն.	ժմ.	2	13	10	12
1	19	9	52	ժմ. Բէնտիք	մկն.	2	—	9	52
1	41	10	17	» Թուզլա	»	1	40	9	30
2	3	10	42	» Կէյպզէ	»	1	18	9	9
2	27	11	4	» Տիլ Իսքէլէսի	»	12	48	8	35
2	39	11	15	» Թավշանտիլ	»	12	34	8	24
3	—	11	33	» Հէրէքէ	»	12	23	8	12
3	21	11	56	» Եարբմա	»	11	56	7	43
3	35	12	9	» Թէփիլա Զիֆթլիք	»	11	44	7	30
3	47	12	23	» Տէրինճէ	»	11	33	7	19
4	2	12	37	ժմ. Իզմիտ	մկն.	11	15	7	3
4	21	—	—	մկն.	ժմ.	—	—	6	38
5	1			» Գէոյիւք-Տէրպէնտ	»			6	2
5	34			» Սապանճա	»			5	32
6	1			» Հափիզ	»			5	14
6	48			» Կէյմէ	»			4	18
7	14			» Աք-Հիսար	»			3	52
7	49			» Մէքէնէ	»			3	23
8	19			» Լիմքէ	»			2	49
8	57			» Վէզիր-Խան	»			2	11
9	0			ժմ.	մկն.			1	30
9	55			մկն. Պիլէճիք	ժմ.			1	20
1	5			» Քարաքէյ	»			12	30
1	49			» Գոդիլիք	»			11	54
2	42			» Ին Էօնիւ	»			11	17
1	9			» Զուքուր Հիսար	»			10	44
1	44			ժմ. Էսկի Շէհիր	մկն.			10	5
Իրկն.						Առտ.			

ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 Խառն Առտ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 Խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1	25
11	7	» Կէօքճէ Գիւրք	»	12	45
12	5	» Սարիսէնք Բունար	»	12	3
12	59	» Ալտունա	»	11	7
1	41	» Զէքիրլիք	»	10	23
2	41	» Տէօյէր	»	9	35
3	10	» Իսկանիչլէ	»	8	50
3	34	» Համամ	»	8	23
3	44	» Կաղլիկէօլ Կամամ	»	8	14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Գէօյիւք Զէյտանլար	»	6	50
6	6	» Ջայ	»	6	3
6	51	» Իսհաքլու	»	5	10
7	15	» Եասխան	»	4	45
7	46	» Աք Հիսար	»	4	23
8	18	» Ադաբի գէօյ	»	3	43
9	—	» Ջավուշլար գէօյ	»	3	5
9	38	» Իսկին	»	2	38
10	25	» Սարաքէ-Խանէ	»	1	39
11	20	» Իքրայ-Ինի	»	12	57
11	52	» Մէյսան	»	12	17
12	52	» Բունար-Գաչը	»	11	12
1	30	ժմ. Գոնիա	մկն.	10	30
Իրկն.				Առտ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԴԵՐԻՆԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 112 Խառն Առտ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 Խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	10	—
12	44	» Աք Գուլաք	»	9	18
1	24	» Ալբիւ Գէօյ	»	8	46
2	4	» Գէյլիք Աֆուր	»	7	58
3	9	» Սարիքէօյ	»	7	1
3	58	» Գիլէր	»	6	4
4	35	» Սաուլեր	»	5	27
5	9	» Գէյլիք Գէօփրիւ	»	5	—
6	8	» Բօլաքիկ	»	4	16
7	21	» Մալի Գէօյ	»	2	49
8	15	» Սէնճան Գէօյ	»	1	47
9	—	ժմ. Էնկիւրիւ	մկն.	1	—
Իրկն.				Առտ.	

ԱԼԱՇԷՀԻՐ–ԳԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 Խառն Առտ.		Թ. 324 Խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 Խառն Առտ.		Թ. 323 Խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն. Ալաշէհիր	ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ. Գէօթահիա	մկն.	12	10	10	15

ՀԱՄԻՏԻԼ–ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 Խառն Առտ.		Թ. Խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. խումբ Թ. 425 Խառն Իրկն.		Խառն Առտ.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
6	16			մկն. Աս-Բազար	ժմ.	4	54		
6	34			ժմ. Համիտիէ	մկն.				